

LES BENETES RECUPEREN LA MEMÒRIA DE SANT PERE DE LES PUEL·LES I SANTA CLARA

Monestirs urbans en temps de guerra

Els monestirs benedictins femenins de Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona van viure des de primera línia, al peu de la muralla, els setges que Barcelona va patir entre 1691 i 1713-14. Les seves

vivències constitueixen un testimoni excepcional de l'impacte dels episodis bèl·lics en la vida urbana i també dels canvis que va comportar el desenllaç dramàtic de la guerra de Successió. L'exposició *Monestirs*

urbans en temps de guerra. Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona (1691-1718) es pot visitar a la Capella de Santa Àgata, del Museu d'Història de Barcelona, fins al 14 de setembre. P 3-4

El Papa clama per la pau a Gaza

Davant la tràgica situació que viu la Franja de Gaza, el Papa ha tornat a prendre la iniciativa. Aquest cop ha telefonat personalment al president israelià, Shimon Peres, i al palestí, Mahmoud Abbas, per exhortar-los a continuar pregant i esforçar-se per aconseguir que les dues parts i els que tenen responsabilitat política es comprometin a posar fi a les hostilitats i a favor d'una treva. El Bisbe de Roma ha assegurat, a més, la seva pregària incessant i la de tota l'Església per la pau a Terra Santa. P 5

El cardenal Grocholewski presidirà l'inici de curs de la nova Facultat Antoni Gaudí

El prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica de la Santa Seu, el cardenal polonès Zenon Grocholewski, serà l'encarregat el proper 2 d'octubre d'inaugurar el curs 2014-2015 de les Facultats Eclesiàstiques. A les Facultats de Teologia i de Filosofia, s'hi afegirà aquest curs la nova Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes (FHEAG). P 16

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

II Viatjant pel món:
Hebron

III Estiu solidari a Mèxic

IV Esglésies emblemàtiques de Sabadell

Editorial

La iniquitat del mal

La catàstrofe provocada per un míssil a un avió de passatgers de la companyia aèria Malaysia Airlines, el 17 de juliol passat, ha fet estremir l'opinió pública mundial: han estat gairebé tres-cents morts. Tota vida humana té un valor immens, però sembla que el fet encara ens deixi més perplexos quan ens assabentem que entre les víctimes hi ha una eminència mundial en la lluita contra la sida, Joep Lange, un científic que havia salvat tantes vides humanes. El terror és cec. També ens dolent notícies com la intensificació de la violència a la Franja de Gaza. El que podria ser un paradís al costat de la Mediterrània per la bondat del seu clima o la suavitat del seu paisatge, avui és un infern... Es tracta d'un territori d'una extensió no gaire més gran que la meitat d'Andorra i, això no obstant, està habitat per un milió i mig de palestins, fet que dona com a resultat la densitat de població més alta del planeta. I aquest agreujament de la violència a la Franja —amb assassinats de joves— es produeix després d'aquella pregària interreligiosa per la pau a Roma, tan innovadora, amb jueus i palestins, promoguda pel papa Francesc.

Tota persona mínimament sensible se sent ferida quan s'assabenta, mercès a les xarxes socials, de tantes guerres oblidades que avui continuen havent-hi en el món. I de la fam, dels abusos i de les manipulacions de tota mena. Topem amb el que s'anomena la iniquitat del mal. És a dir, amb totes aquelles accions malèfiques mancades en absolut d'equitat, de justícia, que no es deturen davant les conseqüències que provoquen. Però l'Evangelí ens diu que el blat i el jull creixen junts —de fet al principi són semblants— i que fóra prematur d'intentar segar-los abans d'hora. Deia sant Tomàs d'Aquino, seguint la tradició agustiniana, que fins i tot del mal, Déu pot treure'n un bé. La nostra perspectiva, limitada i contingent, mai no acaba de copsar la totalitat de l'entrellat còsmic. Però cada vegada que resem el Parenostre repetim: «Deslliureu-nos de qualsevol mal.» Els cristians estem convençuts que el mal no tindrà la darrera paraula, que al final el bé s'imposarà. Que la Vida vencerà la mort. Des de les pàgines de *Catalunya Cristiana* intentem posar en relleu cada setmana notícies que ens ajudin a refer esperances.

L'efemèride de la setmana

Dia 31 de juliol del 1557: neix a Peralta de la Sal el pedagog sant Josep de Calassanç, fundador de les Escoles Pies.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

El gust espiritual de ser poble

Guardem en el cor l'inoblidable record d'aquella primera aparició en públic del papa Francesc, empel·lant-nos la confiança d'emprendre un camí que volia fer juntament amb el poble: «I ara, comencem aquest camí: Bisbe i poble —va dir—. Un camí de fraternitat, d'amor, de confiança entre nosaltres.» És ben cert, aquest camí l'anem fent junts, el fa moltíssima gent, el fem ben contents perquè comptem amb un Pastor que ens guia, ens anima, sap situar-se enmig de la gent i deixar-se conduir per tantes qüestions d'actualitat que se li presenten. D'aquell dia ençà ha fet i ha dit moltes coses, sorpresa per a uns i inquietud per a uns altres, respostes que brollen d'un cristià que viu l'Evangelí i no deixen ningú indiferent. Conscient d'una missió que s'encomana fàcilment, té una veritable passió pel poble. És la seva vivència de fa temps, plena d'experiència de proximitat a les persones i de sintonia amb la Paraula de Déu, ja que —com diu— és la qui ens «invita a reconèixer que som poble» (EG 268). El contagi haurà de seguir reproduint-se entre nosaltres com un corrent de vida que tot ho transforma i fa encara més viva la consciència de ser evangelitzadors dels nostres ambients més seculars. I no sols això, hi haurà una tasca —afegeix— que no podrem deixar de fer, que és «desenvolupar el gust espiritual d'estar a prop de la vida de la gent, fins al punt de descobrir que això és font d'un goig superior». El model el tenim en Jesús, de qui diu que «ens introdueix en el cor del poble» (EG 269). Per al moment delicat que vivim, no hi ha dubte que aquest és un bon referent, ja que «captivats per aquest model, desitgem integrar-nos a fons en la societat, com una opció personal que ens omple de joia i ens atorga identitat». Aleshores, la vida se'ns complica meravellosament i vivim la intensa experiència de ser i de pertànyer a un poble. Hi entrem de ple quan «toquem la misèria humana i la carn sofrent dels altres» (EG 270). És quan la tendresa esdevé la resposta de l'amor.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Carles del Aguila, Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Carlos Dorado, Juanjo Fernández, Anna Figueras, Joan Guiteiras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Joan Pallarès-Personat, Elisenda Picart, Joan Piñol, Josep M. Puigjaner, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià

Taltavull, Lourdes Vergés, Bàrbara Virgili, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Monestirs urbans en temps de guerra

Les benedictines han rescatat dels seus arxius la memòria dels monestirs de Santa Clara i Sant Pere de les Puel·les

Carme Munté

Som al 25 de juliol de l'any 1714. Al monestir de Santa Clara de Barcelona, situat a recer de la muralla de llevant, comença una activitat frenètica. La sotspriora de la comunitat benedictina, Hipòlita de Nadal, intueix que les coses a Barcelona aniran de mal borràs i comença a treure tots els objectes de valor del monestir. La majoria de les monges han abandonat el monestir, però a Hipòlita de Nadal i cinc germanes més els queda molta feina per fer.

Treu reixes de ferro, s'emporta les bases de les columnes, els fusts i els capitells del claustre, fins i tot els projectils que han impactat contra l'edifici... l'activitat s'allargarà fins a l'octubre del 1714. Ho reparteix en altres monestirs de la ciutat però també a casa de la seva família, els Nadal, al carrer de Montcada.

Hipòlita de Nadal té notícies que el duc de Berwick està preparant les trinxeres per a l'embat final i que el monestir de Santa Clara, a tocar de la muralla, darrere mateix del baluard que porta el mateix nom, patirà les conseqüències de la ira de les tropes borbòniques.

I no va pas mal encaminada, perquè el 16 de setembre del 1714 se li notifica que no ha quedat «paratge intacte, el monestir ha estat completament ensorrat, ja ningú no el podrà habitar», però que «Nostre Senyor ens ha fet la gràcia de conservar l'arxiu».

Gràcies a aquest fet providencial és com avui podem donar raó d'aquesta història. Gràcies a aquest fet providencial és com s'ha conservat el document de comptes en què Hipòlita de Nadal deixa constància per a la història de tots els objectes que va poder salvar de Santa Clara.

Monestir de Santa Clara de Barcelona

El monestir de Santa Clara de Barcelona va ser construït al segle XIII per acollir una comunitat de germanes clarisses. D'aquí van sortir les catorze monges que poc temps després van fundar un altre monestir de l'orde de les clarisses: Santa Maria de Pedralbes.

L'any 1513, però, la comunitat de Santa Clara va adoptar la regla de sant Benet i és així com el monestir va passar a ser monestir benedictí. Situat a tocar de la muralla de llevant de Barcelona, va compartir tota mena de dissorts amb un altre monestir de monges benedictines: Sant Pere de les Puel·les. Constituïen els dos monestirs benedictins femenins de la ciutat que van ser testimonis i afectats directament en les guerres de finals del segle XVII i principis del XVIII.

Però si de Sant Pere de les Puel·les se'n conserva almenys el que va ser l'antiga església del monestir, de Santa Clara no en va quedar res. A partir de l'11 de setembre del 1714 la comunitat de monges ho va perdre tot: la casa, l'es-

L'exposició es pot visitar a la capella de Santa Àgata.

glésia i el seu mitjà de subsistència.

Una altra carta, aquesta del 25 de juliol del 1715, informa a les monges que l'enginyer Van Verboom ha arribat a la ciutat disposat a construir la Ciutadella. Així va quedar soterrat el monestir de Santa Clara —que en l'actual traçat del parc hauríem d'emplaçar entre el llac i l'Institut Verdaguer— i totes les seves propietats, ja que la «reurbanització» del barri de la Ribera va afectar 38 carrers i un miler de cases. Construïnt la Ciutadella va desaparèixer un 17% de la trama del que aleshores era la ciutat de Barcelona.

«Santa Clara ho perd tot i per això mateix la comunitat s'espavila a deixar constància del que havia estat i de tot el que havien perdut», explica Irene Brugués, arxivera en cap del SAF (Servei d'Arxius de la Federació Catalana de Monges Benedictines).

Potser també per aquesta necessitat de salvaguardar aquest llegat per a la història, les monges de Santa Clara van encarregar a Joan Sentís un quadre que ens permet veure com era el claustre del monestir i com s'estructurava la vida interna d'acord amb els diferents estaments socials.

«Els monestirs d'aquella època eren un reflex de com s'estructurava

IRENE BRUGUÉS
«Santa Clara ho perd tot i per això mateix la comunitat s'espavila a deixar constància del que havia estat»

COLOMA BOADA
«Fer aquesta exposició al Palau Reial Major ha estat com tornar a casa»

la societat», explica Irene Brugués. «Les monges eren filles de la noblesa i vivien al monestir d'acord amb el seu estatus social. Cadascuna tenia les seves dependències privades i també les seves serventes.»

D'això en dona testimoni el quadre de Sentís del 1716 que actualment es conserva al monestir de Sant Benet de Montserrat. És un dels objectes que formen part de l'exposició *Monestirs urbans en temps de guerra*. Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona (1691-1718), del Museu d'Història de Barcelona instal·lada a la Capella de Sant Àgata del Palau Reial Major.

Tornar a casa

Som a l'any 1718. Les 22 monges de la comunitat de Santa Clara fan entrada al Palau Reial Major de Barcelona. Després de cinc anys sense monestir, el papa Climent XI ha amenaçat Felip V d'excomunicar-lo si no és capaç de facilitar un espai perquè les monges benedictines puguin prosseguir amb la seva vida monàstica.

Però el Palau Reial Major havia patit nombroses desperfectes i no era cap ganga. Liderades per l'abadessa, Maria d'Aragall, les monges es van arremangar i endeutar per fer d'aquell espai concebut com a residència dels comtes de Barcelona i dels reis d'Aragó un monestir on prosseguir amb la regla de sant Benet i el seu *ora et labora*.

El Saló del Tinell el van convertir en

l'església del monestir. Es va acabar de construir el 1724 i el mateix dia de la consagració l'abadessa es va morir. «No deixa de ser significatiu que l'abadessa mori el dia de la consagració de l'església», afirma Irene Brugués, «és com si després de totes les vicissituds viscudes, amb la vida de la comunitat totalment reestablerta, finalment s'hagués deixat anar».

«Per a nosaltres», afegeix la benedictina Coloma Boada, «fer aquesta exposició al Palau Reial Major ha estat com tornar a casa, si bé ens hauria agradat poder-la fer al Saló del Tinell, que havia estat la nostra església. La capella de Santa Àgata mai no va formar part de la vida del monestir, però era l'espai més proper al Saló del Tinell».

La comunitat de monges benedictines de Santa Clara va prosseguir amb la seva vida de clausura al Palau Reial fins a l'any 1936. Posteriorment, es va unir amb la comunitat de Sant Benet de Mataró per fundar el nou monestir de Sant Benet de Montserrat. Era l'any 1952. Però això ja forma part d'una altra història.

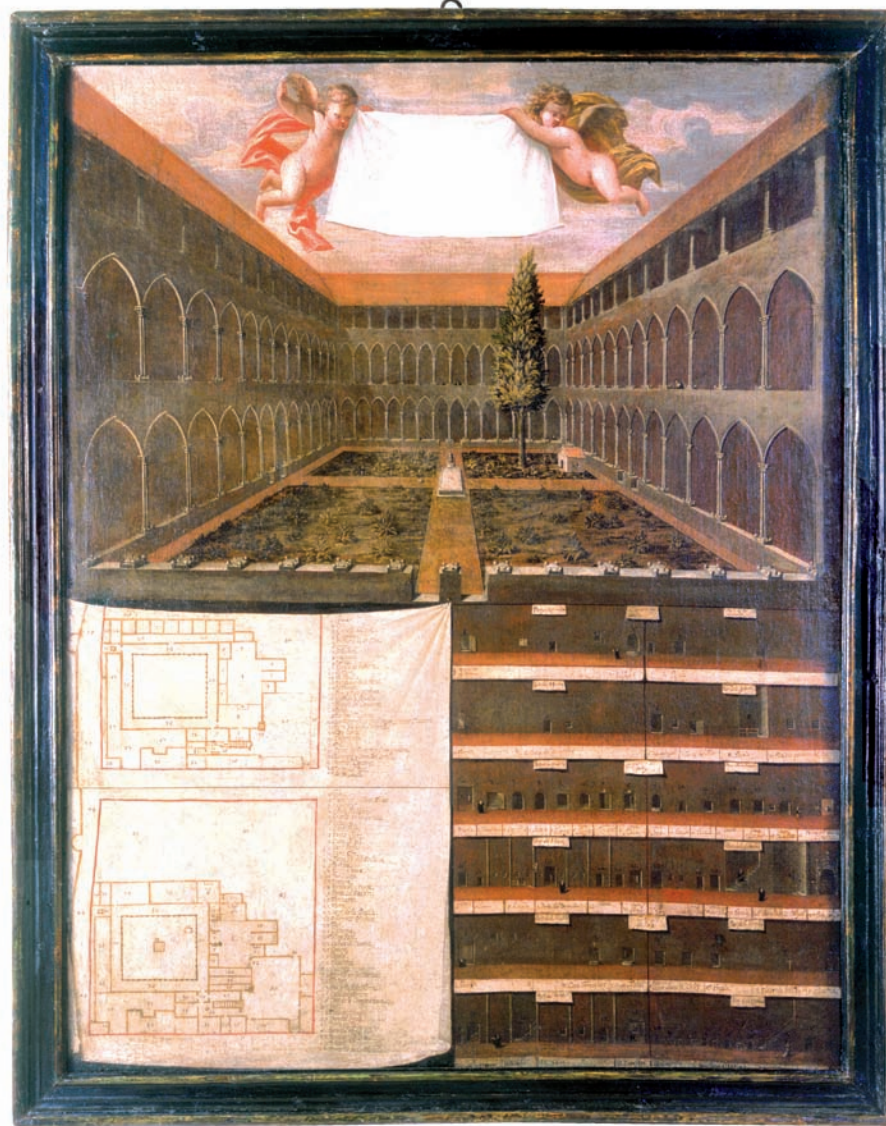
Sant Pere de les Puel·les

Som al 7 de novembre del 1705. L'arxiduc Carles d'Àustria, pretendent a la corona hispànica, fa la seva entrada oficial a Barcelona. El 3 d'abril del 1706 s'inicia el setge borbònic de Barcelona. L'altre pretendent al tron, Felip V, auspiciat i ajudat pel seu avi, el rei francès Lluís XIV, no li vol posar les coses fàcils.

Com que les bombes arriben des de Montjuïc, la part de llevant queda més a recer del bombardeig (a diferència del setge del 1697, en el final de la Guerra dels Nou Anys, quan el monestir va patir grans desperfectes). I és precisament a Sant Pere de les Puel·les on Carles d'Àustria i la cort s'instal·len fins al punt d'ocupar-ne tres quartes parts.

La comunitat de monges de Sant Pere de les Puel·les, que acull de grat el pretendent austriacista, deixa constància d'aquesta estada reial al forti de Sant Pere en una crònica que ha arribat fins als nostres dies.

«D'aquesta crònica se'n fan diverses còpies, perquè es considera que és un testimoni important», explica Irene Brugués. «En canvi, el 1705, quan els aliats assetgen Barcelona i el virrei borbònic, Velasco, també va fer estada a Sant Pere, no se'n conserva cap

El quadre de Joan Sentís (1716) permet veure com era el monestir de Santa Clara.

Peu de custòdia del monestir de Sant Pere de les Puel·les (1689).

documentació. Ja quedaven clars els interessos...», afegeix.

Fundat a la primera meitat del segle X sota el patrocini dels comtes de Barcelona, el monestir de Sant Pere de les Puel·les va veure consagrada la seva església l'any 945. Era el primer monestir femení del comtat de Barcelona i el segon dins els comtats catalans després del de Sant Joan de les Abadesses. Malgrat que el 1030 els comtes van vendre el patronatge al bisbe de Barcelona, el cenobi va mantenir vincles estrets amb la monarquia. Encara es conserva l'acta de consagració de Sant Pere de les Puel·les de l'any 945 en còpia autèntica del segle XII-XIII.

Tan important era la vinculació que fins i tot l'exposició inclou un ceremonial del 1712, procedent de Sant Daniel de Girona, en què s'explica com la comunitat ha de rebre el rei o la reina.

Per ajudar a entendre la preferència de les comunitats benedictines per la

causa de l'arxiduc Carles d'Àustria, les responsables del SAF han fet un gran treball de recerca que es pot veure a l'exposició. «A partir de les genealogies, hem posat en relació les monges de Sant Pere i de Santa Clara amb familiars de primer i segon grau», explica Irene Brugués. «El resultat és que dos terços dels familiars d'aquestes monges eren austriacistes», conclou.

Abadessa Agnès Esquerrer

Com era habitual en aquella època, el monestir era centre d'autoritat econòmica, jurídica i moral. A partir dels censos que cobrava Sant Pere de les Puel·les, sabem que li pertanyien 473 propietats a la zona del burg de Sant Pere, i que a fora muralles tenia 137 propietats més.

Després d'un any de setge, la matinalada de l'11 de setembre del 1714 es va produir l'escomesa final. La comunitat de Sant Pere de les Puel·les va sortir del monestir de pressa, però amb ordre.

«Les cròniques narren com les poques monges que restaven al monestir sortiren per la porta principal en fila, darrere la creu processional, mentre el monestir i l'hort eren ocupats pels dos bàndols fins a onze vegades», explica Irene Brugués.

La comunitat va poder recuperar el monestir, on va viure fins a l'any 1835, quan en van haver de marxar arran de la desamortització de Mendizábal. L'any 1879 van arribar a Sarrià, on actualment encara prossegueix la vida de comunitat, concretament al carrer Anglès. Pel que fa a Sant Pere de les Puel·les, l'únic que se'n conserva és l'església romànica, que actualment només acull la parròquia.

Però si hi ha una monja benedictina que destaca en aquesta història és sens dubte Agnès Esquerrer, abadessa de Sant Pere de les Puel·les des del 1693 fins al 1715. «Va entrar al monestir tot just després de la Guerra dels Segadors, va ser nomenada abadessa enmig de la Guerra dels Nou Anys i, finalment, mor després del setge final del 1714», explica Irene Brugués.

Després d'això, ja res no va tornar a ser igual. La societat de Barcelona va quedar truncada a causa de l'exili, la mort i la repressió. I això també es va notar en la vida dels monestirs. «Les genealogies i els llinatges de les famílies vinculades al monestir van canviar i es van adaptar al nou ordre establert», afirma Irene Brugués.

Els monestirs acosten el seu patrimoni a la societat

El Servei d'Arxius de la Federació Catalana de Monges Benedictines s'ha volgut fer present en la commemoració del Tricentenari del 1714. Per això ha dut a terme un projecte de recerca per recuperar les vivències de les dues comunitats de monges benedictines de la ciutat de Barcelona: Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona. Fruit d'aquesta recerca és l'exposició *Monestirs urbans en temps de guerra. Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona (1691-1718)*.

Irene Brugués i la Gna. Coloma Boada són les comissàries d'aquesta exposició que es pot visitar fins al 14 de setembre al Museu d'Història de Barcelona, concretament a la Capella de Santa Àgata, i que s'emmarca en la commemoració del Tricentenari

del 1714. Les comunitats benedictines veuen en aquesta avinentesa una gran oportunitat de donar a conèixer al conjunt de la societat la seva història particular, sempre vinculada al territori.

«És molt important per a una comunitat monàstica i benedictina l'arrelament al territori», afirma la Gna. Coloma Boada, «els monestirs benedictins d'alguna manera forgen Catalunya i forgen Europa».

Per això, el fet de donar a conèixer els seus arxius a través del SAF es veu com una ocasió d'or per establir ponts amb el món de la cultura i de la societat catalana en general.

«Aquesta documentació ens permet establir ponts amb la societat», afegeix en aquest sentit

la Gna. Coloma Boada. Avui dia potser moltes persones no s'aproparan als nostres monestirs, no vindran a missa ni participaran en les nostres litúrgies... per això és el moment de sortir nosaltres i apropar-nos-hi. A aquells que no vindran mai a un monestir, els volem dir que existim i que a través de la cultura ens posem en diàleg».

«Els arxius sempre s'han vist com un tresor només a l'abast dels investigadors, però nosaltres també volem que estiguin a l'abast de tothom. Hem de ser capaces de transmetre aquest patrimoni, aquesta història guardada als nostres arxius, i que és reflex de la vida i de la comunitat dels monestirs però també del seu entorn immediat», afegeix Irene Brugués.

El Papa demana a Peres i Abbas una treva a Gaza

Francesc telefona personalment a tots dos presidents

Agències

Ciutat del Vaticà

El 8 de juny passat el papa Francesc aconseguia aplegar al Vaticà el president israelià, Shimon Peres, i el palestí, Mahmoud Abbas, per pregar per la pau al Pròxim Orient. Aleshores el Papa va afirmar que «per aconseguir la pau cal coratge, molt més que per fer la guerra». Davant de la situació tràgica que viu la Franja de Gaza, Francesc ha tornat a prendre la iniciativa. Aquesta vegada ha trucat per telèfon personalment a Peres i Abbas per exhortar-los a continuar pregant i esforçar-se per aconseguir que les dues parts i els qui tenen responsabilitat política es comprometin a posar fi a les hostilitats i a favor d'una treva.

Al tancament d'aquesta edició, continua el bombardeig de Gaza i la xifra de morts i ferits no para d'augmentar. Segons fonts vaticanes, durant la trucada telefònica, el Pontífex ha compartit «les seves preocupacions gravíssimes per la situació actual del conflicte que, en un clima creixent d'hostilitat, odi i patiment per a tots dos pobles, sembla nombrosíssimes víctimes i dona lloc a una situació de greu emergència humanitària». El Bisbe de Roma ha assegurat, a més, la seva pregària incessant i la de tota l'Església per la pau a Terra Santa.

D'altra banda, Francesc ha enviat un missatge d'ànim a la comunitat catòlica de Gaza i al seu rector, el P. Jorge Hernández el qual, juntament amb tota la població de la Franja, ha d'afrontar els greus patiments provocats pels enfrontaments. El P. Mario Cornioli, rector de Beit Jala, a Cisjordània és qui informa al Papa sobre la situació dels cristians a Gaza.

En declaracions a Ràdio Vaticana, el P. Cornioli ha explicat que el Papa ha volgut mostrar-se proper a l'Església de la Franja. Per això, ha escrit unes línies d'ànim que assegurin «la seva pregària al P. Jorge, que viu a Gaza i que sosté, fins i tot físicament, la petita comunitat cristiana». Amb aquest missatge, Francesc dona «alè i força no només a la comunitat llatina, que comprèn 160 persones, sinó a tots els cristians, també els ortodoxos». D'aquesta manera, el P. Jorge, afegeix el P. Cornioli, «ha comunicat a tothom que el Papa és a prop amb la pregària, l'afecte, i que no se n'oblida». En aquest sentit, comenta que el gest del Pontífex «ha donat esperança i alè a tots els cristians, que s'han alegrat molt. El fet de saber que el Papa els recorda i prega per ells és un gran consol en aquests moments d'angoixa».

El P. Cornioli també ha comentat que el P. Jorge fa tot el possible per recuperar aigua i aliment per a les famílies que fugen i que són acollides a la seva parròquia i a les escoles del patriarcat llatí de Jerusalem. El P. Cornioli ha aprofitat els micròfons de Ràdio Vaticana per fer una crida: «Demanem a tothom de debò, sigui qui sigui que pot fer-hi alguna cosa, que aturi aquesta massacre, perquè

aquest vessament de sang no servirà de res: servirà només per crear més odi i rancúnia. Aquí necessitem pau, perdó, reconciliació.»

Arran d'aquesta nova escalada de violència, Justícia i Pau d'Espanya ha manifestat el seu horror, indignació i profunda tristesa: «Considerem absolutament inacceptable i criminal l'actuació de les parts implicades en aquest nou episodi de guerra, a través de l'assassinat múltiple i deliberat, el bombardeig i llançament de coets sobre població civil i l'ús d'aquesta població com a escut per perpetrar agressions, causant o provocant conscientment la mort de persones innocents, que inclou nens i famílies senceres.»

Per això, demana el cessament immediat i incondicional de les hostilitats i dialogar per aconseguir «una pau justa i duradora, el reconeixement mutu i el respecte dels drets humans de les persones i els pobles, que són l'única opció per posar fi a aquest llarg i sagnant conflicte». Igualment, recorda que la comunitat internacional no pot tolerar ni resignar-se davant d'aquesta violència «i hauria de prendre les mesures polítiques, jurídiques

«Demanem que s'aturi aquesta massacre, perquè aquest vessament de sang no servirà de res: només per crear més odi i rancúnia. Aquí necessitem pau, perdó, reconciliació»

i diplomàtiques necessàries per evitar que es repetís, així com per treballar més intensament a favor de la pau».

Cristians perseguits

A l'Àngelus del diumenge 20 de juliol, el Papa va recordar «les situacions de tensió i de conflicte que persisteixen a diverses zones del món, especialment al Pròxim Orient i a Ucraïna». Francesc

va comentar que ha rebut amb molta preocupació les notícies de les comunitats cristianes de Mossul, a l'Iraq, i a altres parts del Pròxim Orient, «on, des de l'inici del cristianisme, han viscut amb els seus veïns i han fet una contribució significativa per al bé de la societat. Avui són perseguits».

Francesc va denunciar que «els nostres germans perseguits són enviats fora, han de deixar casa seva sense la possibilitat d'emportar-se res. Assseguro a aquestes famílies i a aquestes persones la meua proximitat i pregària constant. Benvolguts germans i germanes perseguits, sé quin és el vostre patiment, sé que sou despullats de tot. Sóc amb vosaltres en la fe en Aquell que ha vençut el mal. (...) Que el Déu de la pau susciti en tots un autèntic desig de diàleg i de reconciliació. La violència no es venç amb la violència. La violència es venç amb la pau!»

Per la seva part, el bisbe auxiliar caldeu de Bagdad, Mons. Saad Syroub, ha descrit la situació que viu la diòcesi: «No hi ha paraules, perquè el que ha passat és realment impactant. Els cristians viuen a Mossul des de fa segles i aquestes famílies han estat arrencades de la seva ciutat, de les seves llars, de les seves vides, de sobte. Estem molt preocupats pel futur dels cristians en aquest país.»

Les darreres famílies cristianes ja han sortit de la ciutat. «Mai abans havia passat que els cristians fossin expulsats de les seves llars com si no tinguessin cap dret», ha assenyalat Mons. Syroub. «Els nostres pitjors temors es fan realitat i no sabem què fer. Fa massa temps que a l'Iraq no hi ha seguretat i la gent viu atemorida, especialment els nostres fidels». És per això que ha demanat que la comunitat internacional reaccionés perquè exerceixi pressió sobre el govern iraquí per trobar solucions: «Amb una més gran estabilitat interna no hi hauria lloc per a aquests grups fanàtics que pretenen governar el nostre país. Cal ajudar aquesta pobra gent sense llar i la gent a la qual han robat tot el que tenia. És una tragèdia.»

Campanya d'emergència

Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) ha concedit una primera ajuda d'emergència de 100.000 euros per als cristians que han fugit com a conseqüència dels atacs jihadistes de principis de juny. Segons dades aportades per l'arquebisbe caldeu de Mossul, Emil Shimon Nona, quan van esclatar els enfrontaments, els 3.000 habitants cristians de Mossul van abandonar la ciutat. Van trobar refugi als pobles de la plana de Nínive. L'Església ha allotjat provisionalment els refugiats a les escoles, sales de catequesi i cases abandonades. L'ajuda d'emergència està prevista per a la primera atenció dels refugiats, que han deixat totes les seves possessions a Mossul. Actualment s'atén unes 1.000 famílies. Regina Lynch, directora d'AEN, assegura que «volem que els cristians de l'Iraq sàpiguen, ara més que mai, que els cristians de la resta del món no els deixen sols, que pregunuen per ells i els ajuden, en la mesura del possible».

Durant els últims cinc anys, AEN ha prestat ajudes a l'Iraq per un import de 2,4 milions d'euros.

Per a més informació: tel. 932 373 763.

Francesc demana solucions per al drama dels nens migrants

Milers d'infants continuen creuant la frontera cap als Estats Units

Redacció
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc ha tornat a aixecar la seva veu en defensa dels més febles; en aquesta ocasió, ha centrat l'atenció en el drama de milers de nens i nenes que creuen la frontera cap als Estats Units, tot fugint de la pobresa i de la violència de Mèxic i d'altres països de Centreamèrica, i que desitgen trobar-se amb els seus pares o alguns familiars que ja van emigrar. En un missatge enviat al Col·loqui Mèxic-Santa Seu sobre migració, el Bisbe de Roma exigeix una solució urgent i denuncia la situació dels infants.

Francesc assenyala que la migració encara és percebuda com a emergència o com a fet circumstancial i esporàdic, però la realitat és que ha esdevingut «un element característic i un desafiament». En aquest sentit, comenta que «moltes persones obligades a l'emigració pateixen i, sovint, moren tràgicament; molts dels seus drets són violats, són obligats a separar-se de les seves famílies i, lamentablement, continuen sent objecte d'actituds racistes i xenòfobes».

Especialment feridor és el panorama dels nens i nenes migrants. Per això, el Papa apunta la mirada cap als petits que emigren sols fugint d'una realitat extremadament dura i injusta: «Aquesta és una categoria de migrants que, des de Centreamèrica i des de Mèxic, creua la frontera amb els Estats Units en condicions extremes, a la recerca d'una esperança que la majoria de vegades resulta vana.» El Pontífex no es cansa de reclamar una intervenció urgent perquè «aquests menors siguin

acollits i protegits. Aquestes mesures no seran prou si no van acompanyades per polítiques d'informació sobre els perills d'un viatge com aquest i, sobretot, de promoció del desenvolupament dels seus països d'origen». A més, demana a la comunitat internacional que puguin ser adoptades «noves formes de migració legal i segura».

«Globalitzar la solidaritat»

Per la seva part, els bisbes dels Estats Units, Mèxic, el Salvador, Guatemala i Hondures han redactat una carta conjunta, profundament afectats pel patiment dels nens i nenes que ja han migrat cap als Estats Units i que ara estan empresonats

Els bisbes estan profundament afectats pel patiment dels menors que ja han migrat als Estats Units i que estan empresonats en espera de ser repatriats

en espera de ser repatriats. En els darrers mesos milers de menors d'edat, sols, han arribat a la frontera nord-americana i s'afegeixen així als 10.000 que es troben detinguts en centres de les autoritats migratòries de Mèxic.

Els prelats assenyalen que aquesta situació terrible «ens afecta a tots i ens hem de comprometre a "globalitzar la solidaritat", i reconèixer, respectar, promoure i defensar la vida, la dignitat i els drets de totes les persones». També destaquen «l'esforç conjunt que s'ha de realitzar per eradicar les causes estructurals que provoquen la migració irregular d'infants mitjançant la creació de programes de desenvolupament social i econòmic en les comunitats d'origen (...) Alguns d'aquests infants i adolescents podrien aconseguir l'estatus de refugiat o una protecció complementària».

L'Església catòlica fa temps que ajuda els migrants i ratifica aquest compromís, especialment amb els més petits. N'és una prova la celebració d'aquest col·loqui, que ha acabat amb un document final que adverteix de la necessitat de salvaguardar els drets humans dels migrants i reconèixer-ne l'aportació a les societats. El text també es compromet a desterrar «la globalització de la indiferència», a garantir l'interès especial per als menors d'edat i promoure el diàleg i la reflexió sobre la migració internacional.

El document posa en relleu la necessitat de «reconèixer la importància de les polítiques d'integració, retorn i reunificació familiar», així com impulsar el reconeixement de la funció dels migrants i reconèixer el paper de la societat civil i de l'Església en l'acollida i acompanyament de les persones que abandonen els seus països d'origen.

Més a prop la nova encíclica sobre ecologia

AICA / Ciutat del Vaticà

Com sant Francesc d'Assís, el Papa és un enamorat de la natura. El Bisbe de Roma fa mesos que treballa en una nova encíclica sobre la creació i el respecte del medi ambient. Segons fonts vaticanes consultades per Rome Reports, l'escrit es podria publicar a principis del 2015. La preocupació de Francesc pel medi ambient és evident i en una trobada recent amb superiors dels franciscans, ha expressat que li interessa molt aquest tema. Segons el P. Michael Perry, *o.f.m.*, ministre general de l'ordre de Germans Menors, el Papa vol que l'Església respongui a aquesta crisi ecològica: «Va expressar que aquest tema el preocupa moltíssim i que l'Església necessita trobar el camí per respondre a aquesta crisi. Fent servir el millor de la ciència i amb l'ajuda també de les persones de bona voluntat per arribar a un acord entre tots.» El P. Perry apunta que l'encíclica serà publicada un cop acabin els treballs del Sínode de la Família a l'octubre. D'altra banda, a més dels franciscans, el Papa ha demanat consell a altres experts, entre ells Mons. Erwin Kräutler, bisbe de Xingu, una regió de l'Amazones profundament afectada per la desforestació.

Les floretes del papa Francesc

Clam del Papa en defensa dels infants

Els nens i nenes protagonitzen notícies inquietants. Com a emigrants desprotegits i explotats pel camí cap al somni americà, fugen de la violència i la pobresa en els seus països de Centreamèrica i Mèxic. I com a víctimes innocents dels depredadors pederastes, són causa de protesta indignada en tots els sectors socials. Davant de tot això, el papa Francesc, amb un rostre inusualment seriós i entristit, exhorta a una atenció governamental al problema dels infants migrants, i té paraules duríssimes per als qui s'aprofiten de la confiança infantil per atropellar-ne els drets i vulnerar la seva intimitat sexual. Pitjor encara si són sacerdots o prelats eclesiàstics els qui fan aquesta acció abominable.

El Papa clama perquè els infants siguin acollits i respectats en la seva dignitat de persones. I no li fa por fer servir un llenguatge rotund contra

els llops ferotges de qualsevol condició. Ha enviat el cardenal Parolin a Mèxic per estudiar la manera d'aturar la riuada de menors que fugen cap al nord. Però no perquè tornin als seus llocs d'origen i continuïn vivint en una situació insostenible, sinó perquè tinguin vida, i la tinguin digna i en abundància. I està duent a terme accions concretes perquè els nens i nenes estiguin segurs a l'Església. «La corrupció d'un infant és el més immund que es pugui imaginar.» I «la pedofília és una lepra que també existeix a l'Església. En un 2% es tracta de sacerdots, bisbes i cardenals». «Jo no dubtaria, com Jesús, a agafar el fuet.» «És la meva intenció afrontar-ho amb la severitat que requereix» (entrevista amb Eugenio Scalfari, *La Repubblica*, 13 de juliol del 2014).

Qui tingui orelles, que escolti.

Leticia Soberón

Recordant els noms dels immigrants morts

La Comunitat de Sant'Egidio organitza una vetlla de pregària pels que han mort intentant arribar a Europa

Joan Piñol
Barcelona

Aproximadament, uns sis immigrants moren cada dia intentant arribar a Europa. El somni europeu sega vides de manera inexorable. Les dades han estat recollides per la investigació *The Migrants Files* («Els arxius dels immigrants»). Des del 2000 fins al 2013 han mort més de 23.000 immigrants, principalment a les costes mediterrànies. Davant d'aquest drama, què fan els catòlics? La Comunitat de Sant'Egidio organitza des de fa set anys vetlles de pregària per tot el continent, també a Barcelona. A més d'aquesta entitat cristiana, a la vetlla de Barcelona també s'hi uneixen altres associacions com Migra Studium, Càritas diocesana, la Fundació Bayt-al-Thaqafa i l'Associació Cristiano-Pakistanesa. Moren milers de persones i els cristians només resen? Molts critiquen aquesta postura i es decanten per una denúncia més política. Tanmateix, si haguessin vist la vetlla de pregària que va tenir lloc el 2 de juliol a Barcelona haurien canviat d'opinió.

Agusti Codinach

Símbols i litúrgia

La basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor, en ple centre barceloní, estava plena de gom a gom amb més de 200 persones. Les voltes gòtiques d'aquest magnífic temple van ressonar amb els cants i les pregàries dels fidels. Entre ells, hi havia molts immigrants que col·laboren amb la Comunitat de Sant'Egidio. Són moltes persones vingudes de fora ajudades per aquesta comunitat catòlica, nascuda a Roma l'any 1968. També eren molts els amics i familiars de persones que han mort a les aigües del Mediterrani que van venir a la vetlla per pregar pels seus estimats. L'emoció i el sentiment estaven a flor de pell.

La bellesa de la litúrgia es fonia amb la música per honorar el record d'aquells que havien mort només amb la remor de les onades. En un moment donat de la vetlla, un grup de persones migrades va portar fins a l'altar uns grans plafons amb imatges dels immigrants en pasteres i barques. Les seves cares de dolor, de cansament i de patiment es van col·locar al costat del Crist crucificat que presideix la basílica. Els símbols, per a alguns només esbossos de la realitat, van impactar els fidels reunits.

La vetlla va consistir en una litúrgia de la paraula precedida per la lectura de l'homília del papa Francesc a l'illa de Lampedusa l'any passat. Amb aquest text del Pontifex els membres de la Comunitat de Sant'Egidio es van unir amb tota l'Església universal per fer una denúncia cristiana de la situació d'aquests immigrants que volen arribar a Europa.

«Entenem que la visita del Papa a Lampedusa reforça el nostre missatge, reforça la feina que fa anys que estem fent amb els immigrants», explica Xavier Vidal, responsable del movi-

ment Gent de Pau de la Comunitat de Sant'Egidio. Entre els assistents a la vetlla també hi havia altres persones vinculades a l'ajuda social i al diàleg entre religions com el director general de l'Obra Social "la Caixa", Jaume Lanaspá, i l'exdirector general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Xavier Puigdollers.

Resposta cristiana

En la seva homília, Mn. Armand Puig, rector de la basílica i consiliari de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, va ressaltar les paraules del Papa, que va dir que cal combatre la «globalització de la indiferència» davant dels qui pateixen. «Davant del gran problema d'aquests immigrants que moren, Jesús no ens dona una resposta política o geoestratègica com podríem esperar sinó que va al fons de la qüestió i ens recorda que allò fonamental és estimar aquests germans nostres», va explicar Mn. Puig en relació amb la lectura bíblica. És per això que, seguint l'exemple de Jesús, els cristians no donen una resposta política o ideològica sinó que fan un acte de fe, una pregària. «Aquesta pregària pels immigrants ens ha de fer tornar a la misericòrdia i l'amor», va concloure el celebrant.

Denúncia o pregària. Aquest és un fals dilema per a la Comunitat de Sant'Egidio perquè, per a ells, resar és la millor manera d'estar amb les persones que pateixen. «La denúncia pot ser la solució fàcil. Nosaltres ho volem posar en pregària perquè suposa un compromís més fort perquè és la comunitat creient unida que prega pels immigrants morts, tots podem pregar, sense exclusions tothom pot fer alguna cosa per aquests germans», explica Vidal.

A més, la Comunitat de Sant'Egidio

«Encara que per als homes el nom d'aquests morts sigui desconegut, per al Senyor ningú no és oblidat, tothom té un nom»

«La denúncia pot ser la solució fàcil. Nosaltres ho volem posar en pregària perquè suposa un compromís més fort»

també ajuda els immigrants amb molts altres camps. Tenen un espai de trobada, treballen amb el diàleg interreligiós, acullen molts immigrants i procuren donar-los suport ja sigui en qüestions laborals, econòmiques o jurídiques. «Nosaltres ens hem proposat des de sempre que els immigrants quan arribin trobin un espai d'acollida i d'amor. Volem ser com un unguent per curar-los perquè la majoria arriben amb ferides profundes i no només amb necessitats materials», explica el responsable de Gent de Pau.

Efectivament, no només cal resar pels que han mort sinó també ajudar els que han sobreviscut en el tràngol d'arribar a Europa. La Comunitat té una situació privilegiada gràcies a la cèntrica situació a la basílica dels Sants Just i Pastor, en ple barri del gòtic, un dels que més presència d'immigrants té.

Un exemple de la tasca de la Comu-

nitat de Sant'Egidio amb els immigrants és la visita que va fer un grup de joves vinculats a l'entitat a Ceuta el 21 de juny. El grup va fer un acte de memòria i pregària a la platja del Tarajal on el 6 de febrer del 2014 van perdre la vida 15 subsaharians quan intentaven arribar a Espanya.

Un dels moments més emotius de la vetlla va ser la llarga enumeració dels noms dels immigrants morts. Tota la comunitat es va posar dempeus i va resar mentre sonaven els cants del cor. Mentrestant, diverses persones van llegir els noms d'alguns dels morts i explicaven allà on havien mort i en quines circumstàncies.

A Lampedusa, a Sicília, a Líbia, a Grècia, a Algèria, a Ceuta i a tants altres llocs centenars de persones han perdut la vida al llarg de l'últim any. Els seus noms van ser anomenats amb orgull i amor i tots ells van ser recordats. «Gràcies a la xarxa de la Comunitat de Sant'Egidio i a la tasca d'investigació que hem fet hem pogut saber el nom de molts dels immigrants», explica Vidal.

Les tràgiques morts van ser explicades breument en un ambient de pregària. El nom és molt important. Tothom té un nom i, segons l'Evangelí, el dia del judici final Déu cridarà els homes pel seu nom. «Encara que per als homes el nom d'aquests morts sigui desconegut o oblidat, per al Senyor ningú no és oblidat, tothom té un nom per Déu», confessa emocionat Vidal. També es va tenir un record especial en les pregàries per la situació a Ucraïna i a Síria i es va demanar la pau en aquests països.

«Hem de dir no a una Europa que tanca el cor, a una Europa que es resigna, a una Europa en què creix el rebuig i la indiferència», va clamar Mn. Puig. Davant d'això, la pregària eixampla el cor, afavoreix l'acolliment i la implicació.

«Álvaro del Portillo va ser un gran conciliador»

Salvador Bernal, autor d'«Álvaro del Portillo. Una semblança personal»

Samuel Gutiérrez

El proper 27 de setembre a Madrid serà beatificat Mons. Álvaro del Portillo, successor de Josepmaria Escrivà de Balaguer al capdavant de l'Opus Dei. Tot coincidint amb la pujada als altars i amb el centenari del seu naixement, l'editorial Claret acaba de publicar el primer llibre en català sobre la seva figura: *Álvaro del Portillo. Una semblança personal*. És obra del periodista Salvador Bernal, fundador d'Acepresa, que va tenir ocasió de tractar personalment i de prop el nou beat.

Primer llibre en català sobre Álvaro del Portillo... Per què és tan important donar a conèixer la seva figura?

A les portes de la seva beatificació, gairebé és una obligació donar a conèixer la vida i el pensament d'una persona que l'Església considera i proclama model de vida cristiana. M'interessa especialment presentar una època de la seva vida en la qual Álvaro roman ocult a l'ombra del fundador. Va ser la mà dreta, durant molts anys, de Josepmaria Escrivà de Balaguer. Era un home atentíssim, amb molta iniciativa, però situat voluntàriament en un segon pla. Fins i tot quan esdevé prelat de l'Opus Dei evita al màxim parlar d'ell mateix. Portava a més a l'ànima la passió per ajudar els altres, amb valentia i audàcia, sense respectes humans, exigent amb ell mateix i comprensiu amb els altres. Com li agradava servir! La seva gran virtut era la de servir passant ocult. També tenia un altre tret molt propi dels sants: endevinar els problemes dels altres, resoldre'ls i no passar

«La seva amistat amb l'abat Escarré va ser clau per a la integració normal de l'Opus a Catalunya»

factura.

Aquest llibre, que ara es publica en català, no és exactament una biografia...

Sento que, com a periodista, m'ha tocat obrir el foc. Per això ja l'any 1996 vaig escriure una gran crònica amb els meus records personals abans que els historiadors emprenguessin la tasca més biogràfica. Aquest llibre en català, que és una síntesi d'aquell primer, és un quadre amb els trets que més m'han cridat l'atenció en la vida d'Álvaro: la seva figura humana i espiritual.

Un aspecte poc conegut d'Álvaro

del Portillo és la seva relació amb Catalunya.

La seva relació amb Catalunya es remunta a la postguerra, quan durant alguns mesos va ser a Olot com a oficial de l'exèrcit destinat, com enginyer que era, a reconstruir ponts. Però això va ser anecdòtic. Més tard, va donar molt de suport a tot l'inici de les grans iniciatives apostòliques de l'Opus Dei a Catalunya, moltes d'elles dedicades a la promoció social.

Quin paper va tenir en aquesta expansió l'abat Escarré?

L'amistat d'Álvaro del Portillo amb

Escarré, que va començar a Montserrat durant la Setmana Santa del 1943 i va continuar sobretot a Roma, va ser important per frenar un moment de dificultat i maledicència de l'Opus Dei a Catalunya. En dir que es podia «ser sant enmig del món», va haver-hi gent que va creure que l'Opus Dei era una organització herètica. L'abat Escarré va tenir un paper arbitral i va esdevenir una peça clau per a la integració normal de l'activitat de l'Opus Dei a Catalunya. La seva intervenció va resultar decisiva. Va deixar clar que les crítiques que es feien a l'Opus Dei eren infundades i no responien a la realitat. És curiós, però la història ens diu que els ordes contemplatius sempre han tingut més facilitat per entendre què és l'Opus Dei.

És curiosa l'amistat entre Del Portillo i Escarré, aparentment tan diferents...

Podien tenir punts de vista diferents, però els unia el desig profund de seguir Jesucrist i prosseguir la seva tasca a l'Església. Si això està clar, l'entesa és fàcil. Això és una cosa que al Concili Vaticà II es va poder veure molt clar. Álvaro, que va exercir com a secretari d'una de les comissions del Vaticà II, va ser un gran conciliador i va aconseguir que postures molt enfrontades es resolguessin molt positivament.

Un dels seus grans èxits del futur beat va ser l'aprovació de l'Opus Dei com a prelatura personal. Com es va dur a terme aquest procés?

La figura de les prelatures personals s'institueix al Concili Vaticà II i responia bé a les necessitats de l'Opus Dei. La fórmula jurídica de la prelatura era el desig del fundador que Álvaro va fer realitat. La clau de la prelatura és la conjuminació de clergats i laics per fer una tasca apostòlica a l'Església. Un sacerdot a l'Opus Dei no és més que un laic.

No devien faltar incomprendiments en aquelles primeres dècades de l'Opus Dei...

En general, a la gent que fa el bé no se l'aplaudeix. En canvi, els errors acostumen a ser amplificats. Som així. Álvaro, però, ho va viure tot amb molta pau, sense donar-li gaire importància. Mai no veia mala voluntat en els altres. Alhora ell explicava que «Déu de vegades beneeix amb la creu». No obstant això, no va patir gaire la persecució humana. La creu li va arribar en forma de malalties. Però va continuar fent vida normal fins al dia que va morir. «Doncs s'ofereix i ja està», solia dir entre les adversitats.

Vostè és periodista, ens donaria un titular que resumís la vida d'Álvaro del Portillo?

«Fer amable la veritat.» Aquest podria ser el lema de la seva vida, tant per a la vida pública com per a la privada, perquè ell era el mateix de sempre. Tenia una senzillesa i una capacitat d'acollida molt gran, i alhora va destacar tota la seva vida per una fidelitat molt gran a l'Església i a l'Opus Dei. Era l'home més alià a dicotomies que he conegut. Era molt positiu i integrador.

Triduum per la preparació de la Festivitat

30 de juliol Dimecres

19:00 Hrs. Pregària Mariana

19:30 Hrs. Eucaristia i Reflexió: "Els Sants a l'Església"

31 de juliol Dijous

19:00 Hrs. Pregària Mariana

19:30 Hrs. Eucaristia i Reflexió: "La matèria i l'esperit"

1 d'agost Divendres -Vigília-

18:30 Hrs. Vigília Mariana, Exposició del Santíssim. Rosari, Vespres Solemnes, Benedicció Solemne, Cant de la Salve y Ofrena floral a la Mare de Déu dels Àngels

19:30 Hrs. Missa de Vigília per les missions del tercer món

20:30 Hrs. "Imatge i so" a las terrasses dels Àngels

2 d'agost Dissabte

Festivitat

12:30 Hrs. Missa pels difunts

17:30 Hrs. Missa pels benefactors

19:30 Hrs. Missa Solemne. Llàgrimes de la Verge i Cant de la Salve

20:30 Hrs. Concert Marià a càrrec de la Soprano Carmen Montoya

Indulgència plenària

En ser Església dedicada a la **Mare de Déu dels Àngels** podem acollir a la Indulgència de la Porciuncula o **Perdó d'Assís**. Durant tot el dia, es pot guanyar la **Indulgència Plenària** en la forma acostumada. De forma Solemne, es farà en acabar totes les Eucaristies del dia, amb la Pregària pel Sant Pare.

Dissabte, 2 d'agost de 2014

Festa de la Mare de Déu dels Àngels

Es concedeix Indulgència Plenària de la forma acostumada

Punt de vista

Lourdes Vergés
Fundipau

Costa Rica i Mèxic campions del Mundial del Desarmament 2014

Alemanya s'acaba de proclamar guanyadora de la Copa del Món de Futbol 2014 sota l'atenta mirada de milions d'espectadors d'arreu, pendents de saber quina selecció s'emportaria el preuat trofeu. La perícia esportiva, la forma física i l'encert d'una dotzena de jugadors és el que, finalment, ha permès decidir quin país es pot considerar el millor del món en termes futbolístics. Però, quin lloc ocuparia Alemanya en un Mundial del Desarmament? Quines decisions ha pres el govern democràtic d'aquell país, per contribuir a un planeta més segur on no hi plani l'amenaça de les armes?

Davant la gran expectativa mediàtica d'aquest esdeveniment esportiu, des de Fundipau, hem volgut dur a terme una classificació diferent dels 32 països que han participat en el Mundial de Brasil 2014 segons la seva posició en relació amb els tractats de desarmament i control d'armes més significatius. Per fer-ho hem tingut en compte si els governs han signat o no, i si han ratificat o no els següents tractats: la Convenció sobre Armes Biològiques i Tòxiques del 1972, la Convenció sobre Armes Químiques del 1993, la Convenció sobre la Prohibició de les Mines Antipersones del 1997, la Convenció sobre les Bombes de Dispersió del 2008 i el Tractat sobre Comerç d'Armes del 2013. També hem inclòs la posició dels països en relació amb l'eliminació de les armes nuclears, els que hi estan a favor, els que hi estan en contra i els que no s'han posicionat.

I quins països han resultat guanyadors en aquest Mundial del Desarmament 2014? Costa Rica i Mèxic. Tots dos estats han signat i ratificat tots els tractats que hem esmentat i s'han posicionat a favor de l'abolició de les armes nuclears. Aquest fet no vol pas dir que, internament, aquests dos països no tinguin conflictes o situacions de seguretat que calgui resoldre, però el seu compromís amb la seguretat global els situa al capdavant de la classificació.

Tancant el rànquing hi trobem els Estats Units i Rússia, dues potències en matèria d'inversió arma-

mentística. Rússia no ha signat la Convenció sobre les Mines, ni la de les Bombes de Dispersió, ni el Tractat sobre Comerç d'Armes i està en contra de l'abolició nuclear. Els Estats Units només se'n diferencien perquè sí que han signat el Tractat sobre Comerç d'Armes, tot i que no l'han ratificat.

La campiona del món de futbol, Alemanya, ocupa el tercer lloc de la classificació empatada amb Austràlia, Croàcia i el Japó. Aquests països han signat i ratificat els quatre tractats però no es manifesten pel que fa a les armes nuclears.

Per avançar cap a una seguretat global, és imprescindible que tots els països del món, participin o no en el proper Mundial de Futbol, juguin i guanyin en el Mundial del Desarmament.

Trobareu la classificació sencera del Mundial del Desarmament 2014 a www.fundipau.org.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

M'he divorciat

Considero adient el correu que he rebut. Fa pensar sobre les coses que hauríem de saber deixar en pro d'una vida més feliç, més evangèlica. Fa així:

«Sí... des de fa temps, em vaig divorciar de l'amargor, de la tristesa, de l'enveja i de l'egoisme, del rancor, de les males cares, de les classificacions grolleres i barates dels éssers humans; m'he divorciat de la solitud, de la ignorància espiritual, de la hipocresia i de la manca de sensibilitat.

»M'he divorciat de la mediocritat, de l'orgull i de la petulància, dels atropellaments, de pensar que sóc millor que els altres, m'he divorciat de tot allò negatiu que pugui privar-me de ser una persona feliç i honesta amb mi mateixa.

»M'he divorciat de l'angoixa i de l'estrès que produeix cercar l'aprovació dels altres, impressionar-los amb la forma de vestir, on visc, pel meu automòbil, pels llocs que frequento, per la decoració de casa meva... Faig les meves pròpies eleccions, essent amo de mi mateix, sense deixar-me governar per la vida social i el que diran.

»Aquest divorci em va servir per acceptar-me com sóc, amb el meu físic i la meua manera de ser. Accepto també les coses que em rodegen, sense queixar-me: el clima, el soroll, la gent ingrata, la que sempre es queixa, la xafardera... Procuo no freqüentar-los, per tal que no em desestabilitzin. (...)

»Sóc solter d'aquests mals sentiments, casat amb la felicitat a la qual prometo ser fidel la resta dels meus dies.»

Aquests pensaments ens han de dur a cercar la plenitud de l'evangeli, el programa del qual és la vertadera felicitat.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Vacances

El cristià s'ha de preguntar com se les ha d'organitzar. Projectar-les és exercir-ne la creativitat. No ha d'oblidar mai que les vacances han de ser com un diumenge allargat, per tornar a la feina plentòrics de vitalitat.

El descans físic i mental s'aconsegueix a la platja o a la muntanya. El turisme i la lectura són un bon complement.

I la dimensió sobrenatural, com s'expressa i s'aconsegueix? No fa gaires anys els exercicis espirituals eren una pràctica pietosa. No han perdut actualitat, però cal dir que no són únics. He donat a conèixer alguns dels monestirs que conec. Avui afegeixo que la majoria tenen hostatgeria, que no és una fonda. Allotjar-s'hi i unir-se a la comunitat religiosa és una bona iniciativa. Aixecar-se a trenc d'alba per resar les laudes. Assistir a la missa conventual (*la crème de la crème*, si s'hi canta gregorià). Al capvespre unir-se a les vespres i, cap al tard, acomiadar la jornada amb les Completes. Aquesta experiència ajuda a penetrar i comprendre una mica la pregària de l'Església, aquella que s'ofereix en nom de tots i per a bé de tots, a Déu Pare. Uns dies viscuts d'aquesta manera són com una estada al balneari espiritual, del qual hom en surt envigorit.

Una cosa semblant a això es pot viure a Taizé, Paray le Monial, Silos... En aquests llocs i en molts altres, s'afegeix l'encant de la internacionalitat.

Per descomptat que aquest projecte adquireix proporcions majúscules, si un s'ho planteja a Terra Santa. Vaig conèixer una dona que va anar a Getsemaní, a passar quinze dies de recés als eremitoris, però s'hi va quedar set anys de voluntària, amb gran profit personal i ajuda prestada a una comunitat franciscana minúscula. Una altra dona, esposa d'un diplomàtic i amb titulació universitària, que va patir l'abandonament del seu marit, es va recloure al petit monestir del desert de Sant Joan. Va relaxar la seva ment i la seva mirada interior mentre també ajudava a les necessitats del recinte.

He fet un pas endavant i m'he situat al voluntariat. Continuo al mateix país. Un professor jubilat ajudava a informatitzar la biblioteca universitària de la Comunitat de la Flagel·lació. Un jove conjunt musical batia gratuïtament les oliveres de Getsemaní, de les olives de les quals surten rosaris i les ampolletes d'oli, que a tanta gent li agrada endur-se. Uns italians arreglaven els camins i els jardins del Tabor. Un altre, al mont de les Oliveres, podava els arbres.

Sense anar més lluny, cada dia em trobo persones amb una actitud de servei semblant al Cottolengo. Hi atenen els aollits, tant servint-los com alegrant-los. El meu voluntariat personal s'expressa celebrant missa durant els 60 dies que dura l'estada vacacional dels malalts, en una casa del parc del Montseny, que la congregació va heretar.

Antigament potser no es tenien diners, però tothom era ric en temps. Jo no em puc permetre el luxe de peregrinar a Compostel·la caminant perquè hauria d'abandonar durant un mes el ministeri al qual estic compromès. Puc, això sí, anar-hi amb el meu cotxe, viure austerament, i allotjar-me en un alberg, si no sóc capaç d'acampar com feia abans. D'aquesta manera he peregrinat a Compostel·la, a Roma, a Taizé. (Continuaré.)

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

De pressa

Maria s'aixeca i va de pressa a la regió muntanyosa, on viu la seva cosina Elisabet, que està embarassada de sis mesos (Lc 1,39-45). Es quedarà a casa seva uns tres mesos per facilitar-li la maternitat i fer la feina més pesada, fins que doni a llum el seu fill Joan. Aquest viatge a Ain Karim, a uns sis quilòmetres a l'oest de Jerusalem, està motivat per una informació tangencial que li arriba en el moment de l'Anunciació.

Un missatger del Senyor, l'arcàngel sant Gabriel, s'apareix a Maria a casa seva, que es contorba i pensa en el significat de la nova presència. El temple, com li passa a Zacaries, no és l'únic lloc de revelació divina. Gabriel aparta la por, que dificulta tant la relació amb Déu. «No tinguis por.» La proposta de ser la mare de Jesús és contestada per Maria des de la reflexió lúcida i serena: «Com podrà ser això?» Quan Gabriel li ho explica, afegeix una informació sobre Elisabet, que ha concebut un fill en la vellesa i que ja està en el sisè mes. La reacció de Maria reflecteix total disponibilitat i confiança en Déu: «Que es compleixin en mi les teves paraules.» En comptes de centrar-se en la seva nova tasca i de preparar-se per a la nova missió, s'adona que la seva cosina la pot necessitar i hi acudeix de pressa, sense dilacions ni demores. Elisabet, quan sap que serà mare, reacciona de manera diferent: es manté oculta durant cinc mesos i celebra la fi de la seva esterilitat, que en la cultura dominant es considera un oprobí. Maria no queda entotsolada, sinó que pren la iniciativa: s'aixeca, va de pressa i saluda Elisabet. L'ego es podria refocillar sobre la nova missió, però es mou a impulsos de l'amor: acceptar humilment la maternitat i ajudar la persona necessitada. No es reivindicava socialment ni es deixa guiar per les reaccions socials, que s'endevinen complexes i problemàtiques.

Més tard, quan Maria infanti Jesús a Betlem, els pastors, després de l'anunci de l'àngel, van de pressa a buscar el «nen faixat amb bolquers i posat en una menjadora». En la feina personal i col·lectiva, la temptació consisteix a postergar la decisió de posar-se en marxa, de deixar-ho per més endavant. Quan es produeix l'anunci, no cal perdre temps. Cal anar de pressa, sense angoixa, però sense dilacions. Anar de pressa indica convicció, no atabalament. Cada any, fem propòsits nous, que es dilueixen en la primera

ocasió. Volem canviar, millorar, superar-nos... Al primer contratemps, marxa enrere. Tant Maria com els pastors no busquen una autorealització narcisista, sinó la trobada amb una persona. Han de fer un camí difícil: anar a la muntanya o moure's en la foscor de la nit. Res no els espanta ni els atura. Anar de pressa no és una exaltació de la cultura moderna de la velocitat, sinó un reconeixement del valor de la diligència. Anar de pressa és tot el contrari de la negligència, de la manca d'aplicació i de cura. Davant del que és essencial no hi ha demora.

Anar de pressa no és una exaltació de la cultura moderna de la velocitat, sinó un reconeixement del valor de la diligència

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Fins aquí ens ha ajudat el Senyor» (1s 7,12)

Des d'aquest matí porto una polsera al canell amb una inscripció: «Eben-Aèzer.» Me l'ha posada un bon amic de la presó com el regal que fa dies que ha brodat per a mi. El seu somriure i la seva il·lusió en el moment de lligar-me-la ho deia tot. El detall de la polsera i el treball que li ha dedicat ja m'havia encisat. Però, ha estat l'explicació del perquè d'aquesta inscripció la que m'ha fet feliç i m'ha alegrat el dia i la meua visita a Quatre Camins.

El meu amic coneix les Escripures exhaustivament. No li cauen de les mans i les estudia amb veritable fruïció. Aquest nom fa referència a un passatge del primer llibre de Samuel. Amb aquell sentit propi de l'Antic Testament, els israelites celebren una victòria contra els filisteus

i Samuel vol commemorar el triomf: agafa una pedra i la col·loca entre Mispà i Xen i li posa el nom d'Eben-Aèzer, tot dient: «Fins aquí ens ha ajudat el Senyor.»

La conversa que va seguir a aquest regal va girar a l'entorn d'aquesta expressió de Samuel. Deixant de banda el motiu d'una derrota i d'un triomf, tan pròpia d'aquells pobles guerrers, per al meu amic aquestes paraules són molt significatives i ha volgut fer-me participar de la seva experiència. Jo —us ho dic de veritat— me l'escoltava amb veritable admiració per tota l'obra que Déu fa en aquest amic que compleix condemna en un dels mòduls més desprestigiats de la presó. Per a ell el delictes ha estat un camí fins a la veritat d'ell mateix, i l'amor de Déu que perdona i estima més enllà de les nostres culpes. I ha estat precisament aquesta frase bíblica la que l'ha ajudat diàriament a sentir-se perdonat i estimat per Déu.

«Cada dia —m'explicava— em llevo amb aquesta convicció: si fins aquí m'ha ajudat el Senyor, no tinc per què tenir por: em continuarà ajudant. Recordo els primers dies de desesperació després del judici pensant en el que havia fet i en la situació que havia deixat a la meua família. Ara m'adono que el Senyor no m'ha abandonat mai enmig del meu pecat que, de les meves errades, ha tret el millor de mi, allò que jo no podia imaginar que tenia. He experimentat el seu amor enmig de les meves mancances i visc convençut que si fins aquí m'ha ajudat, ho continuarà fent fins al final. Per això t'he volgut donar aquesta polsera amb la inscripció per comprometre'm més. Això ens unirà en les oracions...»

Si alguna vegada pensem que som nosaltres els que els ajudem... Sens dubte avui he estat jo la que he rebut una lliçó.

L'amor de Déu perdona i estima més enllà de la nostra culpa

Zoom

Eduard Brufau

El conflicte a l'est d'Ucraïna ha fet un gir inesperat i dolorós; en el moment de tancar aquesta edició l'exèrcit ucraïnès i els rebels prorussos s'acusaven mútuament de l'atac amb míssil a un avió de passatgers vora la ciutat de Donetsk, que ha causat uns 300 morts. De moment l'obertura d'una investigació independent per esbrinar qui va disparar el projectil no ha aconseguit rebaixar la tensió a la zona.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
  - PSICOTÈCNICS
  - LLICÈNCIA D'ARMES
  - LABORALS I ESCOLARS
  - NÀUTICA
- INFORMEU-VOS-EN:**
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Gallardón contra l'avortament

Les manifestacions a favor de l'«avortament lliure» no s'aturen. El divendres passat jo era a Fuente Dorada (Valladolid), i hi vaig veure una petita manifestació, inapreciable si no fos per la gran pancarta contra la llei «Gallardón». Si diguessin de veritat el que demanen... crec que no s'hi atrevirien. Avortament lliure significa llicència absoluta per matar la criatura vivent en el si matern. L'avortament, amb cobertura legal, no va arribar al món lliure fins a l'any 1973, quan es va aprovar als Estats Units pels estratagemes enganyosos de feministes radicals que van utilitzar Norma Leah McCorvey (el cas Roe v. Wade), avui una destacada provinda. Fins aleshores, les autoritats no havien promogut mai un despropòsit semblant, a excepció de la Rússia comunista, el govern de la qual, a diferència del d'avui, va ser aliè a la defensa del dret a la vida i compromesa amb la mort. L'avortament és tan vell com els segles; però, quan és provocat, amb lleis o sense, es tracta d'una pràctica aberrant per inhumana. El fet que hagi quallat en la nostra societat és una alarma indicativa del seu estat moral malaltís, al qual és urgent posar-hi remei. Gràcies, moltes gràcies, Sr. Ruiz Gallardón, per iniciar el procés de regeneració moral d'Espanya.

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

Saviesa per a Felip VI

Al Llibre Segon de les Cròniques (Antic Testament) s'explica una conversa entre Déu i Salomó, en la qual Déu, després de comprovar l'ofertament generós de Salomó, se li apareix dient: «Digues-me què vols que

Actituds reprovables

No sóc feminista. Tampoc no em considero masclista. Prefereixo defensar la persona, com a objecte de dignitat i respecte. No m'agrada que les persones puguin ser o siguin vexades pel fet de ser home o dona. Tant se val el moment o la situació en la qual passen els fets menyspreables. I penso que una celebració lúdica, típica i tradicional no és cap excusa perquè s'abusi d'algú, pel fet que tingui minvades les facultats (a causa de l'alcohol ingerit) o perquè sigui estranger.

Això és el que he pensat quan he vist unes fotografies desagradables i insultants als santfermines; una festa meravellosa que alguns semblen entestats a convertir en una orgia depravada. Em sap greu la desinhibició i la manca de respecte a elles mateixes d'algunes dones que es converteixen en carn de canó —barata— en aquests casos. I em sap greu la lleugeresa d'alguns homes que haurien de fer front a la desvergonya en lloc de deixar-se endur pels seus instints menys cultivats.

Com a dona, em rebel·lo. Com a dona, m'avergonyeixo de la conducta d'alguns i d'algunes.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

et doni.» Salomó contesta: «Dóna'm saviesa i seny...» Aleshores Déu diu: «Ja que aquest és el teu desig i no em demanes riqueses, tresors, glòria... et concedeixo saviesa i seny...»

Salvant les distàncies, la nostra època també necessita persones d'aquesta saviesa per acceptar el més convenient i just per a l'home actual.

Si tota autoritat procedeix de Déu, les persones que ocupen un càrrec hi són per governar, dirigir, canalitzar o ajudar tot el que pertany al bé comú, aquest conjunt de béns espirituals i materials que ha d'estar repartit correctament. A més, tenen una responsabilitat gravíssima de conèixer, en primer lloc, la dignitat de l'home i la seva transcendència, perquè les lleis que s'aprovin estiguin en consonància amb aquesta dignitat. Esmento com a exemple destacat la llei de l'avortament que no compleix els re-

quisits exigits per ser una bona llei. El dret a la vida és un crit de justícia que demostraria en els seus governants una primera saviesa.

L'educació, l'aplicació de la justícia, el suport a les famílies, el dret a treballar, la llibertat religiosa, els recursos socials, etc., són drets indiscutibles perquè un país arribi al llistó d'aprovat i pugui competir amb els països que arriben a l'excel·lent.

Demano a Déu que concedeixi al nostre rei Felip la saviesa necessària per saber fer front, amb els mitjans de què disposa, per influir, insistir, ajudar a resoldre tants problemes que constrenyen els espanyols que, majoritàriament, hem aplaudit l'entrada com a rei de tots els espanyols perquè confiem que estima la justícia i el benestar del seu poble.

PEPITA TABOADA
Màlaga

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Paraules

Tinc uns veïns, una parella, que tot sovint s'escriu. Es diuen unes coses horribles i amb un to de veu que a mi em fa tremolar. Insults, retrets, acusacions... Jo un dia a ella li vaig comentar que les paraules poden fer molt de mal però em va dir que només són paraules... Vol dir que no és una cosa greu?

Moltes coses ben tristes, fins i tot tràgiques, de què ens assabentem pels mitjans de comunicació comencen amb «paraules». Paraules dites sense solta ni volta, paraules amb ànim de ferir i ofendre, paraules enganyoses o amb mitges veritats, paraules capcioses... en definitiva, paraules que surten d'un cor que no estima, que no es complau en el bé i que, fins i tot, a vegades pretén explícitament fer mal. Hi ha molta mala maror en cases, famílies, empreses, institucions per la incontinència lingüística dels seus membres. Ens costa advertir el poder, el dinamisme que poden tenir les nostres paraules, per a bé i per a mal. Quin bé fan les paraules que animen, que comprenen, que encoratgen, que consolen, que disculpen, que diuen la veritat amb caritat... Aquestes són les paraules que ens convenen i que sempre haurien de sortir de la boca d'homes i dones de bé, i ni cal dir-ho, d'homes i dones de Déu. Jo crec que, talment com sovint patim epidèmies de virus que causen tantes maleses, també patim una epidèmia de paraules tòxiques que acaben fent-nos mal a tots. Hem de vigilar molt com parlem i què diem, especialment en presència dels infants. Recordo una vegada que un nen petit de la catequesi em comentava esgarriat que el pare, discutint amb la mare, li havia dit que l'escanyaria. Jo el vaig tranquil·litzar dient-li que estava enfadat i no sabia el que es deia, però el nen estava molt intranquil. Sí, a vegades, només són paraules però a vegades de les paraules es passen als fets i mentrestant se sembra molt d'odi i de discòrdia. Recordo una afirmació d'una persona molt espiritual que ens deia que donarem compte a Déu de tota paraula ociosa que surti de la nostra boca. En definitiva, de l'abundància del cor en parla la boca i, si de la boca d'una persona surten amb freqüència certa mena de paraules, vol dir que el cor, la font, està molt contaminada i cal cercar la guarició. Hi ha un verset bíblic que a mi m'agrada meditar i que cito més d'una vegada en homilies i reflexions: vigilaré la meua llengua per no pecar...

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Trobada de la UAC

Mn. Antonio Bordás Belmonte

Del 24 al 27 de juny vam tenir la trobada anual de la Unió Apostòlica del Clergat a la ciutat de Vic. Hi vam participar una vintena de sacerdots de diferents diòcesis: Tortosa, Terrassa, Sant Feliu de Llobregat, Barcelona, Girona, Lleida i Vic. La trobada va ser al Seminari Diocesà. Per qüestions de feina alguns no van poder participar-hi.

El tema d'enguany va ser essencialment l'estudi de l'exhortació apostòlica del papa Francesc, sobre l'Alegria de l'Evangelí. Els ponents van explicar els diferents capítols que anaven seguits de diàlegs molt animats, com la renovació missionera de l'Església, la figura de Maria en l'evangelització actual, que va tractar Mn. Esquerda; els reptes actuals per a l'evangelització, que va tractar Mn. Joan Casals; l'anunci de l'evangelí que va desenvolupar Mn. Joan Torra; la darrera conferència que va impartir Mons. Romà Casanova, que va tractar sobre el tema de la transmissió de la fe, donant-li una vessant pastoral i catequètica, anunciar la fe als diferents llocs on treballa l'Església, i a la societat.

Totes les conferències tenien un espai per a les preguntes i el diàleg, fet que va donar oportunitat per a la reflexió i l'aprofundiment.

Una altra part important de la trobada anual és l'espiritualitat, el rés de la litúrgia de les hores. Al matí, en

llevar-nos, l'ofici de lectura i la pregària de laudes, a mig matí, després de la primera conferència l'hora menor, a les 13 hores celebràvem la santa missa. El primer dia va presidir Mons. Joan Esquerda, el segon dia un servidor i el tercer dia Mons. Romà Casanova. Les celebracions eren amb l'homília. També a la tarda teníem les vespres abans de sopar. En acabar resàvem el sant Rosari i,

tot seguit, una estona de tertúlia que servia per parlar dels grups. El proper any la trobada es farà a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. També ens van comunicar que hi havia una trobada internacional per a Àfrica a Benín i vam aportar la nostra col·laboració. És el primer que es fa.

A més vam tenir una tarda d'espai cultural, vam anar a visitar l'antic mo-

nestir de Sant Joan de les Abadesses. Un guia ens va mostrar tot el recinte i ens va explicar la història. Vam veure el famós davallament de la creu. Després vam visitar el monestir de Ripoll i el rector ens va explicar també la seva església.

Així vam poder gaudir d'uns dies amables i simpàtics de formació i cultura que fa la UAC a les diòcesis de Catalunya.

A descansar... perquè tenim molta feina

Dr. Rafael Méndez

Rector Mare de Déu dels Àngels de Barcelona

En aquestes dates ja albirats aquest temps especial que és el de les vacances d'estiu. Molts ja tenen els seus projectes i el seu objectiu de descans merescut després d'un any de treball.

Encara que l'esperit no es pren vacances, a la parròquia tindrem uns mesos de reducció d'activitats, pràcticament totes, menys la celebració de l'Eucaristia, que és tan necessària, així com la festa de la Mare de Déu dels Àngels del dia 2 d'agost.

En el curs que ara acaba hem realitzat les tasques que ens vam proposar i que corresponen a una parròquia que vol anunciar i fer present Jesucrist en la nostra realitat concreta. Aquest any hem finalitzat la neteja de l'església i la substitució de l'equip de megafonia. Ens queda pendent la posada a punt de la capella Verge de Montserrat.

Sentint-nos també Església missionera, el dia 17 juliol, Víctor i Javier, dos advocats joves surten cap a les missions del Perú per un mes. Així mateix, el P.

Sergio sortirà per a aquestes missions, el dia 4 d'agost.

Ens queda pendent com ajudar una realitat com és la missió de Bamako-Burkina Faso (Àfrica) en l'ajuda d'elements a professionalitzar el seu temps lliure, així com les petites microempreses d'alimentació.

Per al proper curs, continuarem amb la nostra tasca, però d'una forma especial intentarem ampliar els espais de trobada i aprofundiment per a joves i famílies i seguirem insistint en la necessitat de col·locar l'Eucaristia al centre de la nostra vida cristiana com a fonament de la nostra fe, que ens alimenta i experiència de vida comunitària amb els altres cristians i com a mostra del nostre agraïment a Déu i compromís amb la nostra parròquia i amb els més necessitats.

Aprofitem aquest estiu per descansar... ens espera una tardor preocupant i hem de mantenir la nostra serenitat i esperança, perquè tenim feina per davant que exigirà no només el do de l'Esperit, sinó persones ben disposades a treballar molt i bé.

Bones vacances.

Curs biennal d'Agent de Pastoral

Gna. Antònia Ortiz Ruiz

Secretària general de CSSCC

Inici de la XXV Edició del Curs biennal d'Agent de Pastoral. L'Escola de Pastoral Nostra Senyora de la Salut de Centres Soci Sanitaris Catòlics de Catalunya, associada al Camillianum, l'Institut Internacional de Teologia Pastoral Sanitària de Roma, organitza un any més aquesta formació.

El mes de setembre s'obre el termini d'inscripció al curs que va adreçat a totes aquelles persones que vulguin assumir la missió pastoral o senzillament tenir una formació personal en aquest àmbit ja siguin religiosos/es, sacerdots, diaques, professionals, voluntaris...

El seguiment dels 2 anys de formació dóna accés al diploma que s'atorga conjuntament amb el Camillianum de Roma.

Les classes s'impartiran en castellà, els dimarts de 15.30 a 19.30 h del 7 d'octubre del 2014 al 16 de juny del 2015 a la seu de l'Escola (pl. Urquinaona 11, 3r 1a).

Totes aquelles persones que ja disposen de la titulació i vulguin actualitzar la seva formació o aprofundir en algun dels temes, es poden inscriure als mòduls oberts i poden obtenir un certificat que acrediti l'assistència al mòdul concret.

Per a més informació i inscripcions podeu adreçar-vos presencialment a la seu de l'Escola, per telèfon al 933 182 738 o per correu electrònic a csscc@csscc.org. Podeu consultar la informació completa a la nostra pàgina web: www.csscc.org.

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 4

Petjades de la Seva Presència

L'onada

Carlos Dorado
Sacerdot de Getafe

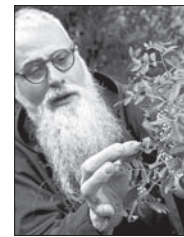
**«Jo sóc el Senyor, el teu Déu.
Quan remoc la mar,
bramulen les onades»
(Is 51,15)**

Amb habilitat i paciència, es poden fer autèntiques obres d'art a la sorra de la platja. Podem dibuixar, bastir estructures més o menys en alçada, cavar forats... Paradoxalment, malgrat que posem molt d'interès a l'hora de treballar la sorra, l'endemà ja no quedarà res. Les onades s'ho hauran emportat. Moltes vegades ens obstinem a prendre camins que ens separen

de Déu, i fem autèntiques obres d'art a la nostra vida de les quals ens sentim molt orgullosos: castells de seguretat, de prestigi, de planificació, amb tot ben subjecte i mesurat, però només cal una «onada» de Déu, un toc d'atenció, perquè tot s'ensorri i ens faci recordar que som poca cosa, que no podem canviar un cabell del nostre cap i que la vida és un instant que passa. De vegades no n'hi ha prou amb una onada, en calen unes quantes. Déu deixa que caminem sense ell però sense apartar-se del nostre costat, perquè quan caiguem ens pugui recollir. El fet de saber que Déu no és l'enemic, sinó que només cerca la nostra felicitat, ens estalviarà molts disgustos i ens permetrà aprofitar la vida en tota la seva plenitud.

Tradicions culinàries

Les pitances dels caputxins

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels Caputxins de Catalunya

Les menges habituals dels frares caputxins servides al refetor solien ser extremament pobres i austeres, amb una marcada preferència per les verdures i els llegums, com ara les cols, espinacs, pèsols, cigrons i faves. Tot i la senzillesa d'aquestes hortalisses, els frares les sabien guisar força bé per al gust de *la bucòlica*, o art de la cuina, tal com escriví l'any 1756 el caputxí Jacint de Sarrià (+ 1778) qui, a propòsit dels espinacs, manifestà que «los Espinachs són també emulients, casi la mateixa qualitat de las Bledas, però no serveix al ús de la medicina; solament serveix per lo gust de la bucòlica» (BHC, Ms. 7-5.-40, ff. 139-140). Els caputxins solien acompanyar les amanides amb olives salades i tàperes, tot i que, a propòsit de les tàperes, escriviren que «perturban lo ventrell y són dañosas y donan set; però si se menjan cuitas són bonas per lo ventrell» i que les faves «reynflan y engendran ventositats, y són dificultosas de digerir y donan somnis terribles», mentre que «los ciurons fan bon ventrell» (BHC, *Ibid.*), i per això preferien confitar les sementes de les caputxines com a substitut de la tàpera.

La xicra de xocolata amb bescuits era una de les menges preferides en les grans festes dels frares

Els frares caputxins es mostraren uns coneixedors força experts de les principals propietats terapèutiques de les verdures i herbes remeieres,

que empraren adientment en llurs arts culinàries i com a contraverins, especialment l'all, el julivert i el llo-rer. Pel que fa als aliments més comuns menjats pels frares dels antics convents de caputxins de Catalunya, aquests solien consistir en el consum sovintejat de productes com ara pa d'ordi, de sègol (i a voltes de farina de blat) i el vi; peix fresc (sardina, pagell, congre, tonyina) i salat (bacallà, arengades i també tonyina i congre sec); menuts i freixures (sobretot peus i tripa, i també, *la perdiu* dels animals escorxats); esporàdicament els frares menjaven carn de bou i de moltó (i en les grans solemnitats, anyell o vedella); cansalada; arròs i llegums (faves, pèsols, cigrons, fesols o mongetes); pasta eixuta (fideus i macarrons); sèmole; fruita verda (taronges, pomes, prunes i cireres) i fruita seca (ametlles, avellanes, nous, castanyes); ous i xerigot (avui en diríem «llet desnatada», que s'adquiria ocasionalment i només per als religiosos delicats de salut). Era encara molt més excepcional l'adquisició de llet de somera amb destinació als malalts a qui s'havia de donar una alimentació particularment especial. El gravat mostra una xicra de xocolata amb bescuits, que fou una de les menges preferides en les grans festes pels frares d'abans de l'exclaustració.

Viatjant pel món

Hebron

Bàrbara Virgil
Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel

És bonic llegir sobre el que els pelegrins descriuen com un estat d'ànim sublim en el moment que senten la crida a fer el viatge. No importa si són d'aquí o d'allà, si d'ara o de fa quasi mil anys, de la nostra tradició o de la de l'altre.

He tornat a rellegir el viatge de Nasir-I Jusraw, un *hayy* persa, pelegrí musulmà, que iniciava el seu viatge l'any 1045 a Merv (Uzbekistan) i anhelava arribar a la Meca. També aquell pelegrí havia iniciat el seu camí en recerca d'una ascensió espiritual, després d'una interpel·lació d'un personatge en un somni nocturn: «Qui cerca troba —em va respondre, i sense afegir una sola paraula em va indicar amb un gest la direcció de l'alquibla. Quan vaig despertar, aquell somni seguia present en la meua memòria en tots els seus detalls i jo estava profundament impressionat. Acabo de despertar del somni d'ahir, em vaig dir, i és necessari que acabi aquell en el que estic immers des de fa quaranta anys. Vaig decidir doncs reformar la meua conducta i canviar la meua forma de vida.»

En el seu viatge, el *hayy* passava per moltes terres, convulses en temps de conflictes però també amables en temps de treves, aquest viatger ens ha deixat testimoni dels homes que

trojava en aquelles ciutats i com eren els llocs. Una ciutat especial de la qual parla és Hebron. La tradició transmet que allà hi ha enterrats els patriarques. Patriarques de jueus, cristians i musulmans, i el més estimat de tots: Abraham, l'amic de Déu. Allà hi ha la tomba de Sara, la d'Isaac i Rebeca,

Qualsevol que vagi a Hebron, rep cada dia un pa rodó, un bol de llenties cuites amb oli i panses

la de Jacob i Lia. El record de la visita de fa uns anys a Hebron aquests dies em sembla com el somni que va tenir el *hayy*. Recordo una tarda del mes de juliol, d'ara fa tot just quatre anys, que en uns carrers amb poc moviment un divendres a la tarda, els treballs de vidre blau i verd penjats amb fils a les botigues, trencaven el silenci amb els seus sons al vent.

Va ser a Hebron on al pelegrí musulmà *hayy* Nasir-i Jusraw el 29 d'abril de 1047 narrava el que li va impressionar encara més que les tombes dels sants: «A tots els estrangers, viatgers o pelegrins, se'ls ofereix pa i olives... Qualsevol que vagi a Hebron, rep cada dia un pa rodó, un bol de llenties cuites amb oli i panses. Aquest costum es remuntes als temps d'Abraham i ha subsistit fins avui. Hi ha dies en què s'arriba als cinc-cents viatgers i cadascun d'ells troba enllestit el sopar que acabo de descriure.»

Esperem el dia en què, a Hebron, de nou sigui el temps de compartir el pa acabat de fer i un deliciós plat d'olives, asseguts jueus, cristians i musulmans i conversant sobre viatges a terres compartides pels fills d'Abraham... i que hi hagi tants homes asseguts junts a taula, que sigui digne de recordar-ho durant mil anys més, com el fet més bonic que torna a ser.

Estiu solidari

Ja ens sentim una mica mexicans

El divendres passat vam anar de paseo (d'excursió) amb bus a unes piscines municipals que es troben a uns 20 km de Huatabampo. L'aigua estava força calenta i el sol brillava amb força, i malgrat que ens vam posar protecció, ens vam cremar. Vam ensenyar a nedar a uns quants nens i nenes que, per cert, es banyen vestits. Vam jugar a fer curses de relleus, a saltar de maneres diferents, a esquitjar-nos... Va ser un gran dia. Tenim altres anècdotes per explicar que ens fan «sentir» una mica mexicans. Ja ens hem *enxilat*, verb que fan servir aquí per descriure la sensació «extrema» que vius quan menges xile, hem fet tastets de la gastronomia més popular de la zona, hem cantat i ballat cançons típiques d'aquí i estem aprenent moltes paraules noves. Fins i tot hem vist un escorpió a la dutxa!

Tot i que són moltes les vivències alegres, hem de reconèixer que no tot són flors i violes. A vegades veiem situacions que ens fan posar la pell de gallina, sentim històries que ens amonin i alhora ens arriben al cor.

Tot i així ens alegra poder dir que ja ens sentim part de la comunitat. Cada dia coneixem gent nova, amb qui compartim converses, mirades i somriures. Al barri ja ha corregut la veu que hi

ha dos catalans al Bosco i són molts els que se'ns acosten i ens pregunten per què hem vingut de tant lluny al mateix temps que s'ofereixen per donar un cop de mà. Aprenem d'ells i amb ells. Justament ahir ja eren gairebé les vuit del vespre, després de l'esport, quan

vam començar a jugar amb la canalla, vam fer un cercle a terra i vam anar convidant al joc totes les persones que ens observaven. Pares, mares, joves i petits es van anar afegint al joc fins que vam acabar sent gairebé un centenar. Vam riure molt corrent

i compartint aquella estona de lleure espontània. Es van fer les 10 de la nit i ningú no volia marxar, l'aire era fresc i la gent se sentia com a casa. Ens van comentar que feia anys que no es veia l'«oratori» tan viu, tan ple i tan divers; el lloc de tots i totes.

Anna Figueras i Carles del Aguila

El divendres passat vam anar de paseo amb bus a unes piscines municipals que es troben a uns 20 km de Huatabampo

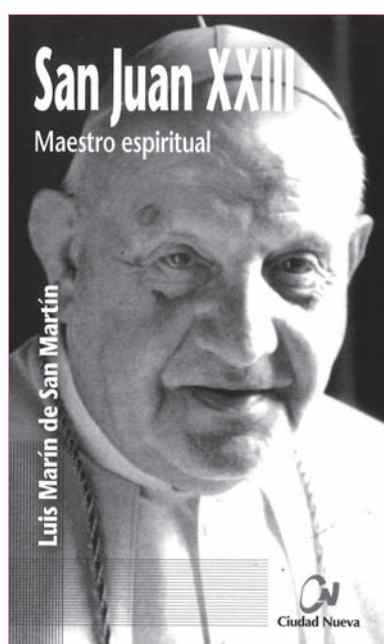
Llibres

LUIS MARÍN DE SAN MARTÍN, OSA
San Juan XXIII, maestro espiritual
Ciudad Nueva, 2014, 219 pàg.

JAUME AYMAR i RAGOLTA
L'ànima del meu poble / Itinerari de Mn. Pere Surribas i Garrober
Ajuntament de Calonge, 2014, 207 pàg.

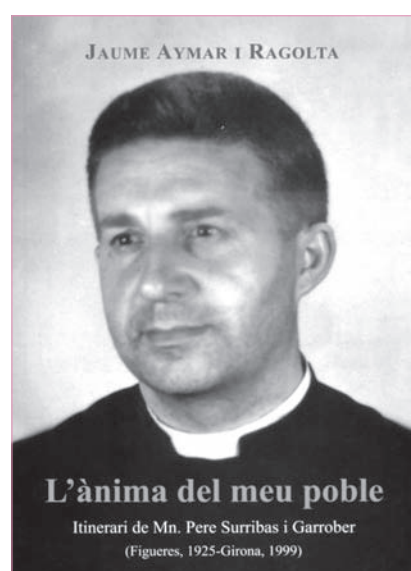
MAI JIA
El do
Ed. 62, 2014, 414 pàg.

ALEJANDRO PALOMAS
Una madre
Siruela, 2014, 242 pàg.

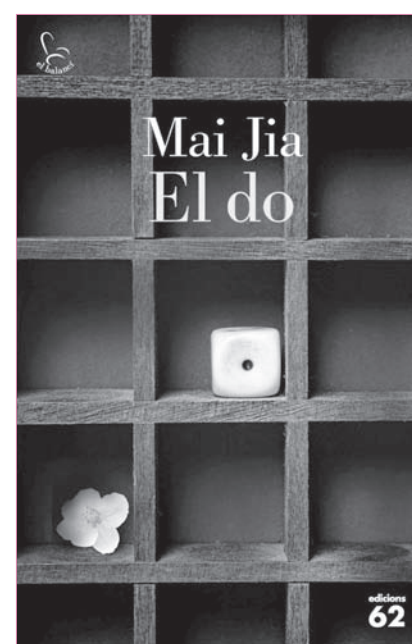
Pocs papes han arribat com Joan XXIII al cor de la gent. El seu pas per la càtedra de Pere va suposar un canvi i l'inici d'un procés renovador i revitalitzador de la vida cristiana en diàleg amb el món contemporani.

En aquestes pàgines, l'autor vol donar a conèixer un Angelo Giuseppe Roncalli que va mirar el món amb amor i tendresa i va mostrar el veritable rostre d'una Església família de Déu.

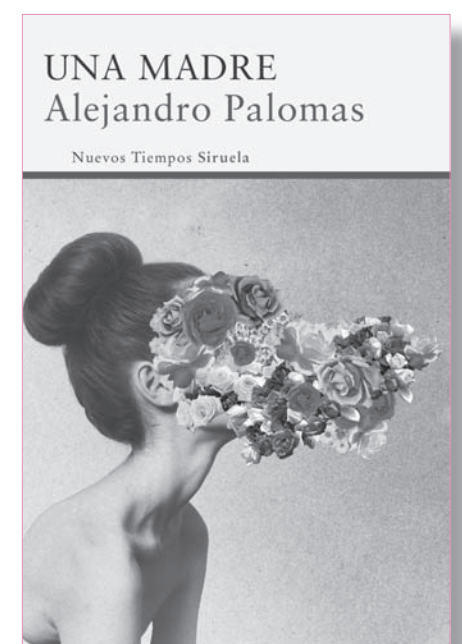
Pere Surribas va néixer a Figueres. Molts veïns de Calonge se'n recorden perquè 40 anys de rector és més d'una generació. La seva proximitat al ramat que li havia estat confiat, la seva tenacitat, la seva capacitat de lluita contra la injustícia, la seva capacitat de ser al costat dels més pobres i necessitats només s'explica des de la intimitat amb Jesucrist.

Aquesta biografia pot ser un estímulo per a les noves generacions de sacerdots.

El jove xinès Rong Jinzhen és un geni de les matemàtiques que en poc temps ha passat de viure reclòs a l'antiga casa familiar sota la tutela d'un vell mestre a esdevenir un dels desxifradors de missatges en clau més importants del món.

Inusual, inclassificable, original, absorbent. *El do* ha entrat per la porta gran en la seva conquesta d'Occident i ha rebut l'aplaudiment unànime de la crítica internacional.

Finalment, després de diferents temptatives, l'Amalia ha aconseguit als seus 65 anys veure fet realitat el seu somni: aplegar tota la família per sopar la nit de Cap d'any. Ella entreteixeix amb el seu humor i lliurament particular una xarxa de fils invisibles amb la qual uneix i protegeix els seus. *Una mare* no és només el retrat d'una dona valenta i entranyable, sinó també un indicatiu del que la condició humana és capaç de mostrar quan aprofundeix en la seva versió més bona.

La ciutat de Sabadell, marcada des del segle XIX per l'esperit industrial, conserva nombroses esglésies d'èpoques i estils ben diferents. Visitem quatre temples ben representatius d'aquesta ciutat del Vallès que són un testimoni de la devoció i la vida espiritual dels sabadellencs fins a l'actualitat.

Esglésies emblemàtiques

ESGLÉSIA DE SANT FELIU

Al costat mateix de l'Ajuntament de Sabadell la històrica església de Sant Feliu és el centre neuràlgic de la ciutat. Pujant per la Rambla el primer element del temple que veiem és el campanar, alt i robust, que com un far indica el lloc de culte més antic del centre de la cocapital del Vallès Occidental. Després d'entrar per la porta de la façana principal, d'un estil neogòtic molt sobri i rectilini, ens trobem amb un interior igualment neogòtic però molt més esplendorós: les tres llargues naus il·luminades per la llum subtilment tamisada que entra pels nombrosos finestrals conviden el fidel a l'admiració i al recolliment. La successió de columnes estilitzades guia la mirada cap a les altes voltes i al mateix temps cap a l'altar. Així, des que entra en aquesta església, el cor del fidel s'obre cap al cel i cap a l'esperit de comunió.

El vicari de Sant Feliu, Mn. Txema Cot, ens comenta alguns aspectes històrics del temple: «Durant la Setmana Tràgica l'antiga església del segle XVIII va ser incendiada i se'n va haver de projectar una de nova, la que tenim avui. Els arquitectes Jeroni Martorell i Enric Sagnier van ser els encarregats de crear aquesta església d'estil neogòtic.» Mn. Txema ens explica que el color clar i neutre que domina a l'interior de les naus és encertat perquè permet que destaquï el color dels vitralls, les pintures i els altars. El vicari també ens informa de les obres que s'hauran de fer en algun moment: «Aquesta bonica volta de creueria en realitat és un fals sostre que s'ha de reforçar. Fa un temps ja vam fer obres de reforç a la volta de sobre el presbiteri i més endavant hauré de fer el mateix amb el tram de sobre les naus.» El nostre guia ens du fins a la capella del Santíssim, situada en un lateral: «Aquest és l'únic espai que va sobreviure a l'incendi del 1909, i la part més antiga de tota l'església. Aquesta capella de fet és el temple original gòtic, de començament del segle XV.» En aquest espai el Santíssim està custodiat pels murs medievals, per pedres antigues que malgrat les destruccions, les guerres i els incendis s'han mantingut fidels a Crist. Són com una imatge de la fidelitat que s'espera del cristià.

Deixem la silenciosa capella del Santíssim i anem fins al davant de l'altar de sant Sebastià i sant Roc: «Aquesta és una obra d'alabastre de l'escultor Enric Monjo. La va encarregar el Gremi de Fabricants de Sabadell en honor als seus sants patrons, que cada any, per Sant Sebastià, celebren la seva festa davant de l'altar.» Mn. Txema també ens ensenya la sòbria tomba de Mons. Josep Capmany, sabadellenc molt estimat, bisbe auxiliar de Barcelona i durant molts anys president de la Comissió Episcopal de Missions de l'episcopat espanyol.

Acabem la nostra visita observant des de la nau central la bonica imatge de sant Feliu i les vistoses pintures que flanquegen l'altar. Les dimensions de tot l'espai i la solemnitat de l'arquitectura donen a aquesta bonica església del centre de Sabadell un aire basílic, gairebé catedralici.

Eduard
Brufau

ITUALS URBANES

riques de Sabadell (II)

ESGLÉSIA DEL COR DE MARIA

Al l'altre costat de la Rambla i ben a la vora de Sant Feliu hi ha la petita però significativa església del Cor de Maria. Les imatges de sant Antoni M. Claret i del P. Fèlix Sardà i Salvany que hi ha a la façana ens recorden que durant més de cent anys l'església va ser administrada directament pels pares claretians.

Quan hi entrem hi ha diversos fidels que fan adoració davant del Santíssim, col·locat a l'altar principal en un gran sagrari daurat en forma de flames. Hi regna un silenci profund i respectuós. Impressionats per aquest ambient només fins al cap d'una estona ens fixem en l'estructura de l'església, d'una forma concèntrica i coronada per una cúpula, que ajuda a crear una atmosfera de recolliment. Ens trobem amb Mn. Ignasi Condal, rector del Cor de Maria, que ens fa saber que aquest temple neoclàssic del segle XIX sempre ha

estat un punt de referència per a Sabadell: «Inicialment havia pertangut als escolapis, després va passar als claretians però sempre ha tingut una activitat pastoral important. Ara fa set anys els pares claretians en van cedir l'ús al bisbat i avui continua amb l'adoració contínua del Santíssim cada dia. Aquesta és la seva particularitat específica.»

El rector del Cor de Maria també ens explica el significat del vistós sagrari: «Va ser dissenyat pel P. Miquel Peix, claretia. Les tres flames representen la Trinitat i al mateix temps ens remetent a la bardissa ardent del Sinai, a la presència real de Déu a la terra.» Preguntem a Mn. Ignasi per la forma circular de l'església, poc usual, i ens informa que és una reproducció a escala més petita de la basílica de Sant Ferran el Gran de Madrid.

Ens estem una estona observant els diferents elements de l'interior d'aquesta església que, sense ser parròquia, manté una gran activitat. Ens fixem en la imatge de l'Immaculat Cor de Maria, col·locada darrere el presbiteri, la invocació pròpia de la família claretiana. La seva imatge maternal ens diu que vetlla sempre per tots els fidels. En un lateral veiem una pintura en què es representa sant Antoni M. Claret i la Mare de Déu, i a l'altra banda la imatge de la Mare de Déu del Pilar. Entrem un moment a la capella del Sant Crist, d'una senzillesa commovedora. Al peu del crucificat els fidels hi han deixat diversos ciris encesos, ofrena de les seves pregaries.

Tota l'església està il·luminada per la llum que entra per l'obertura, la gran llanterna del sostre. La cúpula s'encarrega de difuminar-la i fer-la arribar al Santíssim i a tots els racons del temple. Amb més o menys intensitat tots els espais de l'església se'n veuen beneficiats. Aquest efecte ens recorda que la llum de Déu té la virtut d'arribar a tot arreu sense excepció, fins i tot als llocs més foscos de la realitat humana. Depèn de nosaltres deixar-la entrar.

Pelegrinatge a **ROMA** amb vaixell Del 15 al 19 de setembre del 2014 Presidit pel Cardenal Lluís Martínez Sistach

Un viatge amb Grimaldi Lines converteix el trajecte en una experiència única.

Dins del vaixell: Celebrarem l'Eucaristia presidida pel Cardenal Lluís Martínez Sistach, i gaudirem de la seva conferència «El papa Francesc que trobarem»

A Roma assistirem a l'audiència general del Papa

Amb motiu del 35è aniversari del setmanari *Catalunya Cristiana* i el 20è aniversari de Ràdio Estel

* **Preu: 595€** Inclou ferry Grimaldi anada i tornada + hotel 4* a prop del Vaticà + pensió completa + trasllats i visita

Per a més informació 934 092 770 (Núria Ortín)

* Base mínim 50 persones per autocar en cabina doble interior. Consultar programa.

L'Església i la Gran Guerra

Petits invents d'una guerra de fa cent anys

La I Guerra Mundial, iniciada aquest estiu fa cent anys, va enfrontar seixant-sis milions de soldats, no només de les trenta-dues nacionalitats que participaren en el conflicte sinó de moltes altres, neutrals, però que van aportar-hi voluntaris. És el cas dels catalans, uns nou-cents, que van participar-hi, la majoria a la Legió Estrangera francesa.

Les guerres són dolentes, el papa sant Pius X es va negar a beneir les tropes imperials austrohongareses dient: «Jo només beneixo la pau.» Però de les guerres en surten avenços o, més ben dit, coses que existeixen però que no se'ls veu el benefici i l'aplicació fins que comencen a utilitzar-se massivament després d'un conflicte bèl·lic.

D'un material, el *celucotton*, en van sortir els bolquers, les compreses o les tovallolletes sanitàries. Cinc vegades més absorbents que el cotó, dels hospitals militars van passar a la societat civil. El mateix va passar amb els mocadors de paper o amb el sol artificial. Els raigs amb els quals avui ens posem bruns sense haver de prendre el sol van sorgir el 1918 per tal de pal·liar el raquitisme dels nens berlinesos. La misèria i la manca de carbó també van provocar el canvi horari entre l'estiu i l'hivern. Els primers d'aplicar-lo van ser els alemanys el 30 d'abril del 1916; el 21 de maig ja ho havien copiat els seus

Amb la guerra mundial es va desenvolupar l'aviació i allà van néixer les torres de control

Joan Pallarès-Personat
Historiador

enemics anglesos, ahora que oficials de tots dos exèrcits van posar fi als rellotges de butxaca i van passar a portar-los al canell, molt més pràctics en la guerra de trinxeres. El mateix va passar amb les bosses de te, mostra comercial publicitària que va acabar tenint gran èxit perquè al soldat li resultava molt pràctic portar-la a la butxaca.

També els succedanis alimentaris neixen i creixen a les guerres. Baden Powell, el futur fundador del moviment escolta, al setge de Mafeking a l'Àfrica del Sur, a la guerra dels Boers, barrejava la farina amb ossos de cavall molts per allargar la massa del pa. Adenauer, futur canceller alemany després de la segona guerra, inventà un pa sense farina i la salsitxa vegetal amb soja i altres productes davant la manca de carn.

Amb la guerra mundial es va desenvolupar l'aviació i allà van néixer les torres de control. També va ser el moment de l'acer que no es rovella, l'inoxidable, descobert el 1913. Però sens dubte que dels petits invents domèstics la cremallera, ja coneguda al segle XIX, va viure el seu gran moment quan l'exèrcit americà l'incorporà com a sistema de tancament de botes, jaquetes i altres elements de l'uniforme.

Petits progressos enmig de grans desgavells.

Estiu en família: manual d'instruccions

Avi, quan eres petit, tu..?

Avis, segur que us sona aquesta imatge. És una imatge entranyable, màgica i real: esteu asseguts amb un nét assegut a la falda. I us diu: «Àvia, quan eres petita, tu...» i a continuació fa una pregunta: «...a què jugaves?», o bé «...anaves a escola?», o bé «...hi havia internet?» (això sí, segons les respostes, és possible que us acabin preguntant si, quan éreu petits, era molt difícil caçar dinosaures!)

Les preguntes dels vostres néts us parlen del seu coneixement del món, i les vostres respostes els transporten al passat, els fan viure la història i estrenyen els llaços d'estimació entre vosaltres. Els vostres records són molt importants, perquè no són contes, no són llegendes... són aventures reals viscudes per vosaltres, els seus avis. I quan els expliqueu als vostres néts, deixen de ser records en blanc i negre, i passen a ser relats en 3D!

A l'eucaristia, quan llegim les lectures, en sentir la del Nou Testament i l'Evangelí, ens adonem que la de l'Antic Testament, que hem escoltat primer, és la que «avança» el sentit de les altres, és la que prefigura, és la que marca la tradició. Doncs bé, totes

Totes les vostres experiències són «l'Antic Testament» de la família, perquè «expliquen» com sou, i donen sentit als valors de la vostra família

Juanjo Fernández

Escriptor i conferenciant,
ofereix xerrades a alumnes,
mestres i famílies
www.juanjofernandez.cat

les vostres experiències són «l'Antic Testament» de la família, perquè «expliquen» com sou, i donen sentit als valors propis de la vostra família: potser l'esforç, potser l'estudi, potser el treball, potser el servei, potser el país, potser la cultura popular, potser la dedicació política, potser l'art, potser...

Aprofiteu aquests dies d'estiu per donar resposta a la curiositat dels vostres néts: volen saber com vivíeu, a què jugàveu, com us entreteníeu, quines malifetes feíeu, quins van ser els vostres triomfs... Escoltaran fascinats tant si els expliqueu la vostra feina a la cadena de muntatge o cosint vestits com si vau ser pilots de cotxes de carreres o membres d'una associació de submarinistes... Feu que les vostres vivències —fins i tot les difícils— estiguin il·luminades per l'esperança i l'optimisme: al cap i a la fi heu viscut una vida plena i les esteu explicant als vostres néts, que són promesa de futur. Sigueu per a ells Antic Testament, perquè ells siguin continuadors de la tradició quan siguin els seus néts que els preguntin: «Avi, quan eres petit, tu..?»

L'entrevista de l'estiu

LAIA PÉREZ viatjarà aquest agost a Taizé

«A Taizé hi ha lloc per a tothom»

Elisenda Picart

Tots desitgem anar de vacances durant l'estiu, fer un viatge amb la família, amb els amics... La Laia Pérez té 20 anys i aquesta serà la sisena vegada que passa una setmana de vacances a Taizé. Aquest petit poble de la Borgonya francesa és una comunitat monàstica que va ser fundada pel germà Roger Schutz i acull cristians de diverses confessions. Del 16 al 24 d'agost, la Laia viatjarà amb un pelegrinatge organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut de les diòcesis catalanes. Per a ella és una manera de viure un estiu diferent i, a la vegada, poder millorar com a persona.

Què hi trobes a Taizé que t'hi ha fet tornar cinc vegades?

La primera vegada que vaig tornar a Taizé va ser per les amistats que vaig fer-hi, perquè amb 15 anys estava una mica apartada de l'Església. Però la resta de vegades que hi he anat ha sigut perquè l'ambient que trobes a Taizé no el trobes enlloc més. També em serveix per agafar energies per tot l'any.

I cada any hi pots viure una experiència diferent...

Sempre! A més, aquesta vegada

hi vaig com a coordinadora. Seré responsable d'un grup de joves. Serà un gran repte i en tinc moltes ganes. Encara que el que em fa més por és l'anglès, perquè els joves poden ser de qualsevol part del món! Cada any descobreixes coses noves de tu mateix i fins on pots arribar.

Què és el que et permet connectar amb la resta de cristians que hi ha?

A Taizé pots parlar obertament amb tothom. Hi ha persones que viuen a 700 quilòmetres del teu país però que han passat experiències semblants a les teves. A més, ningú no t'obliga a res, pots passar una setmana sense sabates o pregant en silenci i ningú no et jutjarà. Allà ho compartim tot, les cabanyes on dormim no es poden tancar amb clau, i si deixes el mòbil carregant ningú no te'l pren.

Com animaries els joves perquè anessin a Taizé?

Sempre els dic que ho han de conèixer, que no poden jutjar un lloc sense haver-hi estat. A Taizé hi ha lloc per a tothom, si tens dubtes de fe, si vols conèixer gent i viure una nova experiència, o simplement si vols anar de vacances amb els teus amics. No hi ha cap altre lloc al món com Taizé, s'ha de viure. Us puc assegurar que tots els que hi van una vegada hi tornen.

 CatalunyaCristiana

Subscribiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

A/e:

Edició paper 130€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestral

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

RECOMANACIONS D'ESTIU

El millor estiu

El primer que vaig estar a Taizé. És el que em va impressionar més

Una lectura

El diari de l'Anna Frank

Una música

Obrint Pas, totes les seves cançons m'encanten!

Un lloc que val la pena descobrir

La costa de Montecarlo, Saint-Tropez.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

 alkilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 193
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Paraula i vida

Educar-se també a l'estiu

L'estiu és també un temps per a l'educació i la maduració de les persones. Aquest és l'objectiu principal del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC), present a les diferents diòcesis catalanes. Amb un bagatge de 50 anys d'experiència, agrupa més de 200 centres d'esplai, que acullen uns 17.000 infants, adolescents i joves, gràcies a la tasca educativa de més de 3.500 monitors. Em plau remarcar aquesta feina feta en la discreció, però gràcies a l'esforç desinteressat de moltes persones —sobretot joves— i de moltes parròquies. També altres institucions civils treballen en aquest àmbit. Concretament aquest estiu, està previst que participin uns 20.000 infants i joves en les colònies i casals d'estiu organitzats directament per la Fundació Pere Tarrés i pels centres d'esplai integrats en la federació esmentada. Al mateix temps, aquesta Fundació té previst atorgar uns 3.000 ajuts per fer possible que infants de famílies sense recursos també puguin participar en aquestes ac-

tivitats educatives. La proposta educativa d'aquestes iniciatives es caracteritza fonamentalment per considerar el lleure com un moment privilegiat per a l'educació i el creixement personals. Volem un lleure viscut amb sentit i de manera personalitzada, on tothom pugui créixer i desenvolupar-se lliurement i, educats en totes les seves dimensions, ser cada vegada més persona. L'acció educativa de les colònies i els casals d'estiu es desenvolupa en un ambient lúdic, marcat per l'aventura i la creativitat, l'amistat, el contacte amb la natura, l'alegria, els moments de pregària i de festa. A través del temps lliure es cerca fer una educació integral que abraci totes les dimensions de la persona i doni orientació i sentit global a la vida, i es té una cura especial de la dimensió cristiana, inspirant-se en els valors de l'Evangeli i cercant de suscitar una trobada personal amb Jesucrist. Les colònies de vacances són una activitat que, partint d'una situació diferent de l'habitual —a ple camp i lluny de casa—, afa-

veix l'experiència de vida en grup, el contacte amb la natura i les activitats creatives i de formació. Les estades es fan en cases de colònies i solen durar entre deu i quinze dies.

Els anomenats casals d'estiu, en canvi, són activitats diàries, de tot el dia o d'unes hores, amb una durada variable, generalment d'un mes. Poden realitzar-se en totes les èpoques de l'any, però preferentment es fan a l'estiu. Altres activitats pròpies de les vacances són els campaments, que són estades en tendes de campanya instal·lades provisionalment en un lloc de muntanya. Les rutes són una activitat de caràcter itinerant amb els mateixos objectius ja indicats. I, finalment, els camps de treball són estades que s'organitzen d'acord amb algun projecte de caràcter social, cultural o cívic. El meu record ple d'agraïment va a totes les persones que treballen en aquestes iniciatives i als pares i les mares que, sovint sense tenir ells vacances, les fan possibles per als seus fills o els fills d'altres famílies.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Cristians també a l'estiu

Un humorista, referint-se als lluitadors del seu temps que desitjaven transformar la societat, va escriure: «El pitjor de la revolució és que no et deixa tardes lliures.» Volia dir que un revolucionari ho és a tothora.

A l'equador de l'estiu, penso que aquesta idea la podríem aplicar també als cristians. Tampoc un cristià, que en el panorama actual no deixa de ser un revolucionari, fa vacances i penja la seva fe en un penjador per rescatar-la a la tornada de la seva temporada de descans.

De fet hi ha dues idees que m'agradaria destacar: una és aquesta: que un cristià ho és tot el temps; i la segona és que això no suposa una pena, un càstig que un s'imposa o que ens imposa Déu. El que Déu, que és un pare amorós, vol és la nostra felicitat. Els seus manaments no són un reglament exigent que tracta d'impedir la nostra

espontaneïtat, sinó el llibre d'instruccions de la felicitat veritable. És això compatible amb descansar? I tant! Descansar és una necessitat i una oportunitat per a viure la vida cristiana, encara que potser en ambient divers si les vacances van acompanyades de viatges.

Ben mirat, quina millor circumstància que passar dies sencers amb la família per transmetre als fills els valors que mouen la nostra vida! Pot ser el moment de revitalitzar la fe, fent-la amable i compatible amb la diversió.

Recordant l'educació rebuda dels seus pares, Joseph Ratzinger exaltava la manera conseqüent amb què els van transmetre a ell i als seus germans les seves creences més profundes a partir de gestos senzills, com beneir la taula i assistir junts a

la missa dominical. Si uns pares que es consideren cristians —deia— no resen habitualment ni practiquen la seva fe, en realitat tenen una vida quotidiana de pagans.

Durant les vacances tenim moltes ocasions per cultivar la nostra vida cristiana. Les excursions, per exemple, ens permeten recórrer el món que Déu va crear i meravellar-nos de la natura, amb la seva bellesa i varietat enormes. Davant d'això no podem donar-ho per descomptat i seguir el ritme apressat que portem la resta de l'any com si fos l'única manera de comportar-nos, com aquells turistes d'un viatge en grup que recorrien Europa en autocar sense gairebé distingir el que veien, al punt que un, mirant el seu pla de viatge va comentar: «Si avui és dimarts, això és Bèlgica.»

Que no desaprofitem les vacances com a època de descans i reflexió tranquil·la.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

JULIOL

27. DIUMENGE

Diiumenge XVII de durant l'any,

Verd. Lectures: 1 Reis 3,5.7-12/Salm 118 / Romans 8,28-30 / Mateu 13,44-52

SANTORAL: Aretes, mr.; Aureli, mr.; Celestí I, p.; Cugat, mr.; Juliana i Semproniana, vg. i mr.; Pantaleó, mr.

28. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 13,1-11 / Salm Dt 32,18-21 / Mateu 13,31-35

SANTORAL: Caterina Thomàs, rel.; Nazari i Cels, mr.; beat Urbà II, p.; Ursus, ab.; Víctor I, p. i mr.

29. DIMARTS

Santa Marta (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 14,17-22 / Salm 78 / Joan 11,19-27

SANTORAL: Adam, Fèlix III, p.

30. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 / Mateu 13,44-46. O

bé: Sant Pere Crisòleg (ML), Blanc; Barcelona, Sant Feliu, Girona, Tortosa, Urgell i Vic: *beats màrtirs de Sant Joan de Déu (ML), Vermell.*

SANTORAL: Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b.

31. DIJOUS

Sant Ignasi de Loiola (MO), Blanc.

Lectures: Jeremies 18,1-65 / Salm 145 / Mateu 13,47-53

AGOST

1. DIVENDRES

Sant Alfons M. de Liguori (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 26,1-9 / Salm 68 / Mateu 13,54-58. Girona: **Sant Feliu (F), Vermell.**

SANTORAL: Fe, Esperança i Caritat, vg. i mr.

2. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 26,11-16.24 / Salm 68 / Mateu 14,1-12

SANTORAL: Esteve I, p. i mr.; Eusebi de Vercelli, b.; Pere Julià Eymard, prev. i fund.; Teodora i fills, mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Jugar-s'hi el tot pel tot pel Regne de Déu

L'ensenyança que impartia Jesús en paràboles a les multituds i explicava amb paràfrasis als deixebles culmina amb tres paràboles més, exclusives de Mateu. Les tres són molt breus, però la darrera, com la de la zitzània, porta la seva explicació. Les dues primeres són un calc a la inversa de la del gra de mostassa («un home»; «cert individu», aquí) i de la del llevat («una dona»; «un home comerciant», aquí), si ens atenem al Còdex Beza. «Cert individu» (¿femení?) que cercava un tresor, «en trobar-lo, el tornà a amagar, i de l'alegria que li procura, va, es ven tot el que té i compra aquell camp»: es desprèn de tot només quan ha trobat el tresor amagat. Igualment, «un home comerciant que buscava perles fines; en trobar una perla de molt valor, se n'anà, es vengué el que tenia i la comprà»: gràcies a la seva capacitat de discerniment, s'ha desprès del que tenia per adquirir la «perla de molt valor». El compromís total que exigeix el Regne no es pren amb un esforç ascètic de voluntat, sinó per l'alegria que li procura la descoberta i la seva capacitat de discernir entre els valors del Regne i els de la societat. En la tercera paràbola, com en la de la zitzània, es fa palesa novament l'obsessió de Mateu pel dia del judici «a la fi del món». Lluc no transcriurà ni l'una ni l'altra i silenciarà, segons el Còdex Beza, totes les referències mateanas al judici final, a la tria entre bons i dolents i a la fal·lera de «llençar els dolents a la forn del foc etern». Aquest llenguatge, molt jueu, no s'adiu ja a la mentalitat de l'home d'avui. Em temo que els deixebles no van entendre gairebé res, altrament no hi insistiria tant. La instrucció és bàsica per no dir ximpleries sobre el Regne de Déu: «Tot lletrat que s'ha fet deixeble en el Regne dels cels s'assembla a l'amo d'una casa que treu del seu tresor allò nou i allò antíquat.» El nou lletrat no depèn de la seva antiga tradició: «allò nou» té precedència sobre «allò antíquat».

Lectures bíbliques

Diiumenge XVII de durant l'any

Lectura primera

1Re 3,5.7-12

Has demanat discerniment

Lectura del primer llibre dels Reis:

En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Salomó en un somni durant la nit, en el santuari de Gabaon, i li digué: «Diguem què vols que et doni.» Salomó li respongué: «Senyor, Déu meu, vos m'heu fet rei a mi, servent vostre, perquè ocupés el tron de David, el meu pare, però sóc encara un jove que no sé conduir la gent, i em trobo enmig del poble que vos heu elegit, un poble que ningú no és capaç de comptar, de tan nombrós com és. Feu al vostre servent la gràcia de saber escoltar, perquè pugui fer justícia al vostre poble i destriar el bé del mal. Sense això, qui seria capaç de governar aquest poble vostre tan considerable?»

Al Senyor li agradà que Salomó li hagués demanat això, i li digué: «Ja que no demanes molts anys de vida, ni riquesa, ni la vida dels teus enemics, sinó discerniment per poder escoltar i fer justícia, jo et donaré això que demanes: et faré tan prudent i sagaç que ni abans de tu ni després ningú no se't podrà comparar.»

Salm responsorial

118

El Senyor és la meva heretat;
vull estar atent a les vostres paraules.
M'estimo més la llei
que surt dels vostres llavis
que mil monedes d'or o de plata.

R. Com estimo la vostra llei, Senyor!

Que el vostre amor em conforti,
com vau prometre al vostre servent.
Quan arribi la vostra pietat, jo tindrè vida,
la llei farà les meves delícies. **R.**

Jo aprecio els vostres manaments
més que l'or i més que tot,
per això m'estimo els preceptes,
i m'emparo dels camins enganyosos. **R.**

Lectura segona

Rm 8,28-30

Ens destinà a ser imatges vives del seu Fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, nosaltres sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen, dels qui ell ha cridat per decisió seva; perquè ell, que els coneixia d'abans que existissin, els destinà a ser imatges vives del seu Fill, que ha estat així el primer d'una multitud de germans. Ell, que els havia destinat, els crida, els fa justos i els glorifica.

Al·leluia

Mt 11,25

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangeli

Mt 13,44-52

Ven tot el que té i compra el camp

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué a la gent: «Amb el Regne del cel passa com amb un tresor amagat en

Glòria Monés

un camp. L'home que el troba el deixa amagat i, content de la troballa, se'n va a vendre tot el que té i compra aquell camp.

»També passa amb el Regne del cel com amb un comerciant que buscava perles fines. El dia que en trobà una de molt preu, anà a vendre tot el que tenia i la comprà.

»També passa amb el Regne del cel com amb aquelles grans xarxes que, tirades a l'aigua, arpleguen de tot. Quan són plenes, les treuen a la platja, s'asseuen i recullen en coves tot allò que és bo, i llencen allò que és dolent. Igualment passarà a la fi del món: Sortiran els àngels, destriaran els dolents d'entre els justos i els llençaran al forn encès: allà hi haurà els plors i el cruixir de dents.

»Ho heu entès, tot això?» Li responen: «Sí que ho hem entès.» Ell els digué: «Mireu, doncs: Els mestres de la Llei que es fan deixebles del Regne del cel són com aquells caps de casa que treuen del seu cofre joies modernes i antigues.»

Formació litúrgica

Consol Muñoz
Superiora general de
les Franciscanes Missioneres

La constitució *Sacrosanctum concilium*, en parlar de la promoció de l'educació litúrgica diu al n. 16, que es refereix a la formació litúrgica del clergat: «L'assignatura de sagrada litúrgia s'ha de considerar entre les matèries necessàries i més importants als seminaris i a les cases d'estudi dels religiosos, i entre les assignatures principals de les facultats teològiques. S'expli-carà tant sota l'aspecte teològic i històric com sota l'aspecte espiritual, pastoral i jurídic. A més, els professors de les altres assignatures, sobretot de teologia dogmàtica, Sagrada Es-critura, teologia espiritual i pastoral, procura-ran exposar el misteri de Crist i la història de la salvació partint de les exigències intrínseques de l'objecte propi de cada assignatura, de ma-nera que quedin ben clares la connexió amb la litúrgia i la unitat de la formació sacerdotal.» Veritablement la formació litúrgica és impres-cindible, per a aquells que han de presidir les celebracions de l'Església. A l'assemblea que participa a les diferents celebracions li agrada veure que qui la presideix ho fa transmetent la seva autèntica vivència del que està cele-brant. Això ha de dur que els fidels ens sentim

motivats i impulsats, també, a penetrar en la vivència pietosa de la celebració. A part de la formació litúrgica dels futurs preveres, també la formació dels fidels en els aspectes bíblics, teològics, espirituals, pasto-rals, històrics, eclesiològics... serveixen, primer, per a una veritable vivència de relació perso-nal amb Déu, U i Tri, i ens ajuda a acostar-nos millor a la persona de Jesucrist i a la de la seva Mare Maria. Aquesta experiència de Déu és la que hem de viure i demostrar, tant pas-tors com fidels, a les celebracions litúrgiques. Evidentment que cada persona donem una connotació especial a la transmissió d'aquesta experiència de Déu, ja que cadascú la viu amb unes característiques personals especials. D'altra banda, és ben veritat que no es té més experiència de Déu per molts estudis teològics que es tinguin, ja que tots coneixem moltes persones amb una vivència de Déu molt pro-funda i no precisament a causa dels molts es-tudis en ciències sagrades, sinó per les moltes estones passades davant del Senyor. Ja sabem que el Senyor reparteix els seus dons segons el

seu beneplàcit, però també nosaltres ens hem de posar a disposició de rebre'ls. L'obligació dels qui ens han de presidir en la celebració de la fe és la seva formació integral. Aquesta formació, al principi, és intel·lectual, de cap, però després ha de «baixar fins al cor», és a dir, s'ha de fer vida el que s'ha estudiat, perquè si no pot ser que no se sigui eficaç pas-toralment. Penso que la formació litúrgica dels futurs sacerdots s'ha de veure com la integració dels altres sabers teològics i eclesials, amb vista que els nostres futurs pastors «visquin espiritual-ment» les celebracions que presideixen, i així siguin un clar exemple per a les assemblees de fidels que hi participen. Sant Francesc d'Assís alertava que l'estudi, en lloc d'ajudar a la vida de pregària a la que hem de tendir, pugui no afavorir-la, i per això escriu a sant Antoni: «Al germà Antoni, el meu bisbe, el germà Francesc: salut. M'agrada que ense-nyeu la sagrada teologia als germans, sempre que, per raó d'aquest estudi, no apagueu l'esperit de la pregària i devoció, com es conté en la Regla.»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Pere Favre

- ✓ Nascut a Villaret, Savoia, l'any 1506
- ✓ Un dels primers jesuïtes, amic de sant Ignasi de Loiola
- ✓ Predicador a moltes regions del centre i del sud d'Europa
- ✓ Va morir a Roma l'any 1546
- ✓ Canonitzat el 2013 pel papa Francesc

La majoria dels primers jesuïtes pertanyien a famílies nobles, però hi va haver algunes notables excepcions. Aquest és el cas de sant Pere Favre, nascut en una família de pa-gesos de muntanya, que d'adolescent va treballar com a pastor. Amb dinou anys va sentir la vocació religiosa i va poder anar a estudiar filosofia a París, on va tenir com a company de classe sant Francesc Xavier. Més tard també va conèixer sant Ignasi de Loiola, i després d'un mes d'exercicis sota la direcció del mateix fundador dels jesuïtes, el 1534 Pere Favre va entrar a la Companyia de Jesús. Aviat va destacar com a eminent predicador i per aquest motiu va viatjar per mig Europa evangelitzant. Les seves prèdiques van ser escoltades per terres germàniques, on va de-fensar l'Església catòlica davant les crítiques del protestantisme. També va predicar al nord d'Itàlia, a la seva Savoia natal, Portugal i Castella. Aquesta intensa tasca pastoral només es va veure condicionada pel seu delicat estat de salut, que li va impedir assistir com a teòleg al Concili de Trento. Va morir jove, amb quaranta anys d'edat, però la seva vida va ser un exemple d'humilitat i d'acceptació de la voluntat de Déu.

Barcelona

Les classes de la nova Facultat Antoni Gaudí comencen el 6 d'octubre

La previsió d'aquest primer curs és arribar als 30 alumnes

Carme Munté
Barcelona

Com una molt bona notícia i com un servei més que l'Església ofereix a la societat. Així és com ha definit el cardenal Lluís Martínez Sistach la nova Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes (FHEAG). El 6 d'octubre començaran les classes. L'espai hi és, els professors també, però ara el que compta és trobar els alumnes. Per a aquest primer curs, es preveu que siguin una trentena, tenint en compte que les matèries humanístiques treballen amb un alumnat baix.

Tal com ha destacat el mateix cardenal Lluís Martínez Sistach, possibles alumnes són els responsables de patrimoni cultural del nostre país, guies d'esglésies emblemàtiques com la Sagrada Família, de museus... «Hi ha tota una deu de possibles alumnes», ha afegit l'arquebisbe de Barcelona. I encara més si tenim en compte el que també ha dit Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, en el sentit que «sense saber filosofia i teologia és molt difícil interpretar l'art antic».

Institució eclesiàstica

En una roda de premsa convocada al Palau Episcopal de Barcelona es va presentar el dijous 17 de juliol la nova Facultat Antoni Gaudí. És una institució eclesiàstica, de caràcter universitari, promoguda per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Martínez Sistach, i canònicament dependent de la Santa Seu.

La Facultat, que es preveu que estigui constituïda canònicament a finals d'aquest mes de juliol, és fruit de la col·laboració de dues institucions universitàries eclesiàstiques ja existents: la Facultat de Teologia de Catalunya i la Facultat de Filosofia de Catalunya. Compartiran seu al Seminari Conciliar de Barcelona. Així mateix, la Facultat Antoni Gaudí s'ha beneficiat de l'experiència de les Aules d'Història de l'Església vinculades a la Biblioteca Balmes.

S'estructura en dos departaments: Història de l'Església, d'una banda; i Arqueologia i Arts Cristianes, de l'altra. I compta també amb el Seminari de Cristianisme en el món tardoantic de la Tarraconense. Un Seminari que ja s'estrenarà el proper novembre en acollir un congrés internacional sobre la resurrecció entre els segles IV-VIII.

La nova Facultat oferirà els títols canònics de *Baccalaureatus* (primer cicle), *Licenciat* (segon cicle) i *Doctor* (tercer cicle), amb reconeixement civil previst d'acord amb el Reial Decret 1619/2011, i equivalència de la titulació canònica amb la titulació civil de Graduat/Graduada, Màster i Doctor.

Oferirà les llicenciatures en Història de l'Església; en Arqueologia i Art

Agustí Codinach

Jaume Aymar, cardenal Martínez Sistach i Armand Puig, d'esquerra a dreta.

CARDENAL LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
«Aquesta nova Facultat omple una llacuna al nostre país i ajuda a trencar aquest pensament únic que de vegades tenim a la nostra societat»

ARMAND PUIG
«Sense saber filosofia i teologia és molt difícil interpretar l'art antic»

JAUME AYMAR
«Antoni Gaudí el coneixem com a arquitecte, però va estar a prop de totes les arts»

Cristià; i en Patrimoni de l'Església. Els professors ordinaris proposats són: David Abadias, Joaquim Blas, Ramon Corts, Lluç Torcal i Albert Viciano. I els extraordinaris: Conxita Boncompte, Jordi Carcassó, Cristina Godoy, Jesús Oliver, Enric Puig Giralt, Roser Puig i Fra Valentí Serra de Manresa.

Història espiritual dels pobles

A l'hora d'exposar els motius pels quals s'ha volgut crear aquesta nova Facultat, el cardenal Lluís Martínez Sistach n'ha esmentat tres: promoure el diàleg entre fe i cultura i situar-lo en un nivell universitari; enfortir el diàleg entre la teologia i la filosofia cristianes

amb la literatura i les arts, i potenciar l'estudi específic de la història de l'Església per tal de posar en relleu les arrels cristianes d'Europa.

«Aquesta nova Facultat omple una llacuna al nostre país», ha explicat el cardenal Martínez Sistach, «i ajuda a trencar aquest pensament únic que de vegades tenim a la nostra societat». Així, «en un temps que tendeix a proposar interpretacions reduccionistes de la història en general i de la història d'Europa, l'estudi específic de la història de l'Església en un àmbit universitari, des del prisma eclesial, i fet amb objectivitat i rigor científic, pot ser de molta utilitat per conèixer la veritat, per valorar el nostre patrimoni artístic, per formar les persones i els cristians, i per a l'evangelització.»

«Existeix una història espiritual dels pobles que no pot ser oblidada, també del nostre poble», ha afegit, «i per tant és necessari conèixer-la amb objectivitat, sense interpretacions i presentacions reduccionistes.»

El cardenal, gran canceller de la Facultat Antoni Gaudí, també ha exposat que no es parteix de zero, sinó que «Barcelona compta amb una llarga tradició intel·lectual eclesiàstica que ha treballat sobre la història de l'Església a Catalunya, així com una gran riquesa artística, arqueològica i arxivística.»

A més, «persones i institucions han fet aportacions importants a l'estudi de la història eclesial, a l'arqueologia i a l'art cristià mitjançant congressos, publicacions, biblioteques especialitzades...» I ha posat un exemple concret: el 1925 es va fundar la Fundació Balmesiana, amb una de les revistes més antigues en el camp de la recerca:

Tal com ha explicat el cardenal Lluís Martínez Sistach, la inauguració del curs 2014-2015 de les tres Facultats Eclesiàstiques (Teologia, Filosofia i la nova Antoni Gaudí) es farà el 2 d'octubre. Serà presidida pel prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica, el cardenal polonès Zenon Grocholewski.

La matrícula per a la nova Facultat Antoni Gaudí es pot fer de l'1 al 30 de setembre del 2014 a la Secretaria de la FHEAG: Diputació 231, 08007 Barcelona. Tel. 934 534 925 / administracio@facultatantonigaudi.cat
Requisits de matriculació: estudis que donin accés a la Universitat: PAU, provés d'accés per a majors de 25, 40 i 45 anys (es realitzaran a la mateixa Facultat).
Més informació: www.facultatantonigaudi.cat

Analecta Sacra Tarraconensis.

Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia, ha destacat els motius pels quals la nova Facultat ha adoptat el nom d'Antoni Gaudí: «El coneixem com a arquitecte però va estar a prop de totes les arts. Va dirigir personalment pintors, escultors, vitrallers, mosaïcistes... era un gran wagnerià i gran admirador de la música sacra.» I a més, ha destacat que «el nom de Gaudí és una marca mundialment coneguda.»

El logotip de la nova Facultat Antoni Gaudí és obra de l'artista Perico Pastor i està inspirat en un dels pinacles de la basílica de la Sagrada Família.

Girona

Dos nous diaques al servei de l'Església diocesana

Jordi Pla i Carles Sánchez han estat ordenats a la catedral

Víctor Gay
Girona

L'àmplia nau de la seu gironina s'omplí de fidels el capvespre del diumenge quinè de durant l'any que volgueren acompanyar Jordi Pla Planas i Carles Sánchez García, que rebrien l'orde del diaconat de mans del bisbe Francesc Pardo, després d'haver superat el procés de formació a l'Institut Superior de Ciències Religioses.

Jordi Pla, professor recentment jubilat, vidu i la mateixa setmana avi per primera vegada, ja servia com a laic en missió pastoral a diverses parròquies de l'Alt Empordà.

Carles Sánchez, després de llargs anys d'activitat professional en l'àmbit radiofònic i d'una etapa amb la comunitat cistercenca de Solius, és l'actual delegat episcopal de Mitjans de Comunicació Social i també laic en missió pastoral en dues parròquies altempordaneses.

La litúrgia de l'ordenació, presidida pel bisbe i concelebrada amb trenta preveres i assistits per cinc diaques, comptà amb la presència dels familiars i de nombrosos amics i companys de feina dels nous diaques, i tingué com a eix de reflexió la paràbola del sembrador (Mt 13,1-23) tot glossant el sentit actual de la narració evangèlica. El bisbe assenyala que la llavor és l'Evangeli i és eficaç, però també va plantejar el fet que no sempre cau en terra bona. Malgrat que pugui semblar que molta llavor s'ha perdut, cal seguir sembrant i no fer judicis previs. No ens correspon a nosaltres valorar el resultat de la collita, «cal continuar sembrant arreu, tenim la millor llavor»,

va afirmar Mons. Pardo.

Adreçant-se als que ordenaria, els recordà que esdevenien sembradors de l'Evangeli, que els lliuraria materialment, i que calia que ho fessin plens d'amor amb la seguretat que mai no els mancarà l'ajut del mateix Déu per tal que la llavor sembrada doni el fruit del cent del seixanta o del trenta.

En finalitzar la litúrgia, Carles Sánchez, en nom del seu company i propi, agrai l'ajut rebut de part de tots els que han fet camí amb ells fins a

arribar a aquesta fita. Seguidament al claustre de la catedral, Mn. Jordi i Mn. Carles s'aplegaren amb els feligresos, amics i companys. Els nous diaques seguiran, de moment, al servei de les parròquies on ja ho feien com a laics en missió permanent.

Nou diaques permanents a la diòcesi

Amb l'ordenació d'aquests dos nous diaques permanents són ja nou els

que estan al servei de la diòcesi: tres a Girona, un a Sant Esteve de Llémena, un a la Garrotxa, un a Sant Feliu de Guíxols, un a Arbúcies i dos a l'Alt Empordà.

Quatre més estan en la darrera etapa de formació i podrien ser ordenats el proper any. Un altre seminarista diocesà també ha estat ordenat diaca recentment i properament rebrà el presbiterat. La diòcesi de Girona va ser la darrera de Catalunya a integrar diaques permanents.

Tarragona

Reeixida participació als Cursos Bíblics d'Estiu

Joan Boronat / Tarragona

Del 7 a l'11 de juliol ha tingut lloc a Tarragona, concretament a les aules del Seminari, una nova edició dels Cursos Bíblics d'Estiu, que l'Associació Bíblica de Catalunya, amb seu a la capital tarragonina, organitza des de fa 41 anys. El mèrit d'aquest curs rau en la ininterrompuda continuïtat, d'ençà la seva creació, que ha sobreviscut «per damunt d'altres cursos similars enguats en altres diòcesis catalanes que, malauradament, no han perdurat», subratlla Mn. Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya (ABCAT). Al llarg d'aquest període de més de quaranta dècades, la participació ha sofert oscil·lacions però enguany una seixantena de cursetistes hi han participat superant així el nombre d'inscrits l'any anterior i igualant els que ho van fer el 2012.

Tot enfortint la col·laboració mútua que des de fa temps hi ha entre l'ABCAT i l'Institut de Ciències Religioses Sant Fructuós (ISCR), a partir del 2010, els cursos bíblics d'estiu tenen el reconeixement acadèmic de l'ISCR. Es poden assimilar com a alumnes oients (certificat d'assistència al final), com a assignatures optatives del batxillerat o la llicenciatura en Ciències Religioses i també com a curs de Formació Permanent del Professorat.

Tal com ha manifestat Mn. Joan Magí, aquests cursos pretenen oferir un mètode d'estudi «que ens ajudi a fruit de la Paraula, a viure més a fons la nostra fe i a comunicar-la als altres». El president de l'ABCAT es reafirma en la creença que tan sols amb el coneixement de la paraula i l'ajut de l'Esperit Sant «farem una Església més dinàmica, de conviccions fermes, sempre conscient i compromesa, una Església viva i

present en el món».

Les sessions s'han desenvolupat en horaris de matí i de tarda, indistintament, per bé que, en un bon nombre, els participants les han compartit. El programa dels matins s'ha centrat en l'Antic Testament, a càrrec del professor de Lletres de la Universitat de Girona, i biblista, Joan Ferrer, concretament en

els llibres de Job i de la Saviesa, respectivament, «els de més difícil interpretació, per ajudar a llegir-los des de la reflexió», va subratllar el professor. Pel que fa a la tanda de la tarda, Mn. Josep Lluís Arín, vicari general de la diòcesi de Tortosa, va tractar les cartes apostòliques: la carta de Jaume, la primera i segona de Pere i la carta de Judes.

Barcelona

Brots d'esperança en el món de la catequesi

Més d'un centenar de persones participen en la 14a Setmana Catequètica de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa

Samuel Gutiérrez
Barcelona

La catequesi avui a l'Església té rostre femení. En mans de dones hi ha la majoria dels grups d'infants i joves que es preparen per rebre els sagraments de la iniciació cristiana. Elles són la punta de llança en la formació de nous cristians, elements cabdals a l'hora d'engendrar nous fills i filles de Déu. Aquest tret tan característic de la pastoral catequètica es visualitza amb eloqüència quan hi ha trobades de catequistes. Com ara la que va tenir lloc del 7 a l'11 de juliol al Seminari Conciliar de Barcelona. La celebració d'una nova edició de la Setmana Catequètica va tornar a posar en evidència que els catequistes són majoritàriament dones. Per això, gairebé per defecte, es parla directament de «les» catequistes.

Així ho admeten, sense embuts, els delegats de Catequesi de Barcelona i Terrassa, Mn. Enric Termes i Mn. Carles Cahuana, organitzadors juntament amb Isabel Campmany, delegada de Sant Feliu, de la 14a Setmana Catequètica. Enguany, aquesta consolidada proposta formativa ha visualitzat també una tendència que no era tan evident fins ara: el compromís dels joves en la pastoral catequètica. Una vintena de nois i noies han participat en el curs de iniciació a la catequesi. Per a Mn. Termes, aquest fet és un veritable motiu d'esperança: «Estem molt contents. No ens ho esperàvem! Això vol dir que la renovació és possible.» Un altre element interessant és la presència d'adults que, per primera vegada, es comprometen en la catequesi animats pel camí que estan fent els seus fills.

Formació i recursos

Del 7 a l'11 de juliol, en sessions de matí i tarda, més d'un centenar de catequistes de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa, alguns d'ells «reincidents», han rebut formació teòrica i pràctica. S'han ofert cursos de tot tipus, des de la posada en comú de dinàmiques en el marc de l'any litúrgic fins a l'aprofundiment més teòric sobre els protagonistes de la història de la salvació o l'art i l'expressió gràfica en l'Església. També hi hagut cursos que oferien claus per canviar el món o que presentaven la importància de la Bíblia en el procés d'iniciació cristiana. Tot i la diversitat en l'oferta, una convicció cada vegada més clara en la pastoral catequètica ha marcat també aquesta Setmana: «La catequesi és molt més que transmetre uns continguts; és ajudar una persona a entrar en les grans dimensions del que significa la vida cristiana: el coneixement de la fe; la celebració litúrgica; el fet de viure aquesta fe en el dia a dia; i tota la dimensió de la pregària.» «És molt

Pau Tarruell impartint un dels cursos.

important tenir clar que la catequesi no és una cosa aïllada —afirma Mn. Carles Cahuana—, sinó que s'emmarca en el creixement de la vida cristiana. Cada infant i cada adult és diferent i necessita una resposta diferent. Cada vegada més ens adonem que cal combinar el primer anunci amb la formació més pròpiament dita.»

En aquesta contextualització de la catequesi dins del marc ampli de la vida cristiana, el paper del prevere és cada vegada més important. L'experiència ha demostrat que la seva implicació és decisiva per garantir l'èxit de la catequesi. Ho constaten també les catequistes. «Si el prevere va al davant, les catequistes estem més motivades, el seu suport és molt important, per a nosaltres i també pels nens i nenes», afirma la Mercè, filla de la Caritat i coordinadora de la catequesi de la parròquia del Sant Àngel d'Hostafrancs.

Set de Déu

Com en altres àmbits de la pastoral, també en la catequesi s'ha notat —i força— el gran canvi sociocultural viscut en les últimes dècades. Hi ha aspectes negatius, com ara la manca de suport familiar o els alts nivells d'incultura religiosa, però entre les catequistes hi ha el convenciment que aquests aspectes poden esdevenir també una gran oportunitat: «Els nens han canviat moltíssim —exclama la Mercè—. Hem passat d'una canalla que rebutjava la religió, perquè venien obligats, a una canalla que té set de conèixer. No tenen formació i volen saber coses. És una terra verge que permet sembrar la llavor.» Per a la Mercè, comprome-

«La catequesi és molt més que transmetre uns continguts; és ajudar una persona a entrar en les grans dimensions del que significa la vida cristiana»

«Hem passat d'una canalla que rebutjava la religió, perquè venien obligats, a una canalla que té set de conèixer»

un curs sobre personatges de l'Antic Testament impartit per Pau Tarruell i Camina Mas. «Ha estat molt divertit i enriquidor —reconeix—, tant pel que fa al contingut com per la forma. L'actitud i les ganes de transmetre dels professors ens ha ajudat molt. Ara només cal posar-ho en pràctica!»

També amb entusiasme ha viscut la seva primera Setmana Catequètica la Irene, de la parròquia de Sant Genís de Torrelles de Foix. Encara no ha començat a fer catequesi però aviat ho farà i per això ha decidit formar-se. Ella ha participat en el curs sobre art i expressió gràfica com a eina de suport en el discurs catequètic, impartit per Mn. Xavier Farrés. «M'ha agradat moltíssim —confessa— perquè hem après a transmetre la bona notícia a través de les imatges, sobretot les que tenim més a prop. Realment ha estat molt interessant!»

Entre tanta dona catequista, la presència d'en Lluís, «pluriempleat» a la parròquia de Santa Maria de Sants, cridava l'atenció en la Setmana Catequètica. És dels pocs homes que hi assisteixen, encara que la presència masculina augmenta, sobretot entre els més joves. Reconeix que les dones tenen «unes disposicions de tendresa, proximitat, empatia...» que les fa especialment aptes per a la catequesi: «No són mestres i tampoc no són mares, però són una barreja, estan a mig camí i això és molt necessari avui.» Per a en Lluís la Setmana Catequètica ha estat molt positiva. Ha descobert que «a vegades ens compliquem massa la vida; el més senzill és el més difícil de dur a terme. Aquests cursos ens fan tornar una mica a les arrels».

sa des de fa molts anys, en diverses etapes, en la pastoral catequètica, la situació actual és realment favorable. Això sí, implica adaptar el llenguatge i els mètodes a les noves situacions. La Dolors, catequista des de fa més de 20 anys a la parròquia Santa Isabel d'Aragó i Sant Joaquim, al Guinardó, assegura que tot i que el missatge és el mateix, la societat canvia i cal una posada al dia. «Hem d'adaptar la manera de transmetre el missatge, que és sempre bona nova.»

La Dolors fa molts anys que assisteix a la Setmana Catequètica. Hi ha trobat un espai de formació i d'intercanvi privilegiat. Enguany s'ha apuntat a

Impuls internacional contra les armes

FundiPau repassa els èxits en la regulació mundial

Joan Piñol
Barcelona

Les armes maten. És una obvietat. Però, de fet, són les persones les que maten, no les armes. És més fàcil parlar contra les armes que parlar contra les persones que les fan servir. És per això que el problema de controlar el comerç d'armes al món no és un problema d'armes sinó un problema de persones. Un problema humà.

Si és un problema humà cal apel·lar als sentiments i a les emocions però també a les raons i als arguments. Per això una entitat com la Fundació per la Pau no només pretén tocar la fibra sensible de la població sinó també mostrar la bateria d'idees amb les quals combaten els poderosos grups de pressió a favor de les armes. És per aquest motiu que van organitzar un acte a la sala d'actes del CCCB de Barcelona per fer balanç dels èxits i els fracassos de la seva lluita. Es va parlar de dues de les iniciatives més importants a nivell mundial per establir una cultura de pau: el tractat de control d'armes i el tractat de prohibició de les armes nuclears.

Controlar les armes

Una contradicció va impulsar quatre ONG a iniciar les negociacions per aconseguir un tractat sobre el comerç d'armes. «No podia ser que hi hagués normes internacionals sobre el comerç de la patata però cap norma sobre el comerç d'armes, era absurd», explica Daniel Mack, analista i coordinador de la campanya coneguda en anglès com a *Control Arms* («Controlar les armes»). Es pretenia dotar el comerç d'armes d'una regulació de mínims. «És un punt de partida i no pas un sostre però ara tenim almenys una regla bàsica», admet.

L'inici del projecte cal situar-lo l'any 2003 amb la campanya de sensibilització pública i les negociacions. «Inicialment només teníem tres països decididament a favor i no eren precisament potències internacionals, eren Costa Rica, Mali i Cambodja», reconeix. D'aquest escenari més aviat decebedor, s'ha passat a 159 països que han aprovat el tractat a l'Assemblea General de les Nacions Unides dels quals 42 estats ja l'han ratificat. La votació sobre el control del comerç d'armes va rebre tres negatives clamoroses d'estats amb una llarga tradició antidemocràtica i bel·licista: Síria, Corea del Nord i l'Iran. En canvi, molts dels països productors d'armes van preferir abstenir-se cosa que van fer 23 estats entre els quals Rússia, la Xina i l'Índia.

Pot semblar que la feina ja està feta però no és així. «Quan el tractat entri en vigor començarà la feina de veritat perquè cal vigilar que es compleixi», reconeix. Amb tot, s'ha aconseguit el primer pas. Durant el debat posterior a la conferència, algunes persones van criticar que aquest tractat sortís descafeïnat perquè havia estat negociat en el si de l'ONU. Mack va defensar que dins l'ONU s'ha aconseguit interpel·lar

DANIEL MACK
«No existiria el tractat de comerç d'armes sense la societat civil»

Agustí Codinach

directament les grans potències armamentístiques que no han pogut defugir el debat. «Fora de Nacions Unides el tractat seria més dur però ara té més legitimitat i molts dels països no haurien negociat al marge de l'ONU i així els hem obligat a participar del procés encara que no hi hagin votat a favor», respon l'analista.

Prohibir les armes nuclears

El tractat sobre la prohibició de les armes nuclears està en una fase molt més iniciàtica, segons explica el polític noruec Magnus Lovold. En comparació amb el tractat de comerç d'armes, l'objectiu és molt més ambiciós. No es tracta d'un tractat de regulació sinó de prohibició total. A més, a l'altra banda de la taula de negociació hi ha les principals potències econòmiques, militars i polítiques mundials: Rússia, els EUA, França, el Regne Unit, Israel, l'Índia, Corea del Nord, el Pakistan i la Xina.

Aquests nou països són els que tenen armes nuclears; intentar que acceptin un tractat que prohibeixi aquestes armes sembla una quimera.

«Jo mateix recordo que quan em van plantejar la proposta vaig pensar: prohibir les armes nuclears no passarà mai!», reconeix amb humor. Aleshores, com es pot tenir esperança en aquest tractat? Lovold és un noruec jove, expert en relacions internacionals i abnegat apologeta de la seva causa i no perd l'oportunitat de demostrar que el tractat de prohibició d'armes nuclears és possible.

Segons Lovold, els països que no tenen armes nuclears estan frustrats per la manca de progrés (pràcticament no ha passat res des de fa 20 anys) i volen reobrir les negociacions. A més, d'un temps ençà la societat civil està focalitzant l'assumpte sobre els efectes d'aquestes armes. «Els defensors de les armes nuclears sempre parlen d'estabilitat i seguretat però són con-

ceptes abstractes i la gent vol saber quines conseqüències tindria llançar una bomba nuclear», conclou. En una conferència internacional a Mèxic el febrer del 2014 més d'un 50% dels països del món van demanar «un instrument legal per prohibir les armes nuclears». Efectivament, alguna cosa s'està movent.

Un dels punts clau de la campanya és la pressió ciutadana sobre els parlaments. «Mobilitzar els diputats és més fàcil que influir sobre els diplomàtics», explica. Una altra recepta per arribar a la signatura d'aquest tractat és donar més informació. La prova que encara hi ha molta ignorància la va donar ell mateix. Fa uns mesos el parlament noruec va debatre la postura d'aquest país sobre la prohibició de les armes nuclears. «Un diputat de centredreta va afirmar que no havíem de patir perquè cap estat democràtic no empraria les armes nuclears si no era per defensar-se. Com es pot ser tan mentider! Si això és precisament el que ha passat!» Efectivament, només s'han llançat bombes nuclears dues vegades en temps de guerra i les dues van ser per ordre dels Estats Units, un estat democràtic, i per atacar, no per defensar-se.

La conferència de Fundipau va ser un acte de reivindicació de la tasca dels ciutadans a través d'entitats com aquesta fundació catalana. Carme Suñé, membre de l'organització, va animar la societat civil a fixar-se també en els èxits que aconsegueix la mobilització ciutadana. «Estic totalment segur que no existiria el tractat de comerç d'armes sense la societat civil perquè l'impuls inicial va ser dels ciutadans», va afirmar Daniel Mack. La lluita per la pau i el desarmament està construïda a base de petites victòries. Com va dir Carme Suñé en nom de Fundipau, «és una cursa de fons».

El rector d'Ars explicat als joves

Francesc Grané publica «Vianney, d'Ars. Estimar en temps de crisi» (PAM)

Samuel Gutiérrez

Immersió en el món interior de Joan Maria Vianney. Aquesta és l'agorada proposta que fa Francesc Grané en el seu nou llibre *Vianney, d'Ars. Estimar en temps de crisi* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat). En una obra breu, però d'una gran densitat, l'autor ens convida a descobrir un personatge cabdal en la història del cristianisme, un «gran místic» que ha estat massa sovint excessivament mitificat. «És un home d'una gran força —explica Grané—, que se situa en el moment conflictiu i dona una resposta radicalment cristiana arrelada en l'espiritualitat més profunda de l'evangeli.»

L'acostament del professor Francesc Grané a la figura del rector d'Ars neix arran d'un encàrrec editorial molt concret: presentar Vianney als joves. «Joan Maria Vianney va aparèixer com un recés al final de molts anys de treballar en la meua tesi doctoral —confessa—. I de seguida vaig pensar en els joves que tinc a la universitat, bona part dels quals no saben res de res sobre la vida cristiana, més enllà dels tòpics que corren.» L'encàrrec es va convertir molt aviat en desafiament: «Calia imaginar un llibre que, a més d'explicar el rector d'Ars, fes una traducció no només del llenguatge pietós del segle XIX, difícil d'entendre a vegades per a un cristià convençut, sinó del conjunt d'experiències espirituals que hi apareixen.» Grané va optar pel diàleg obert i sense embuts entre aquests dos mons. Volia que els joves també tinguessin una paraula a dir. Esdevenen així un personatge més de l'obra: «Són les veus, els comentaris, les objeccions que hi posarien els meus alumnes, els meus nebots... He incorporat les crítiques que es fan habitualment a aquesta forma de vida, la d'un sacerdot, perquè és un text dirigit al cor, però també a un pensament que no en té prou amb vides exemplars, ja que les vides exemplars són qüestionades.»

Contrastar el segle XIX i el segle XXI

Agustí Codinach

«M'ha sorprès la fondària de la seva experiència mística, la profunda certesa de ser mogut per una Presència amorosa»

ha obligat l'autor a fer una autèntica «peça d'orfebreria», a recollir el pensament i les paraules del rector d'Ars, però adaptades al temps actual: «Calia, doncs, partir ben bé de zero, per fer possible un text no merament informatiu, sinó que encomanés, en la mesura que fos possible, l'experiència interior de Joan Maria Vianney.» Es tractava de confrontar dos moments històrics: el viscut pel rector d'Ars en el segle XIX amb el que viuen, pensen i ignoren un grup de joves de Barcelona l'any 2014. I això significava també fer servir dos llenguatges molt diferents. El repte estava servit.

«Un gran místic»

Per a Francesc Grané, la figura del rector d'Ars ha estat també tot un

descobrimt: «M'ha sorprès la fondària de la seva experiència mística, la profunda certesa de ser mogut per una Presència amorosa, la intimitat confiada en el Déu de Jesús. I també la seva humanitat.» L'autor assegura que l'espiritualitat del rector d'Ars el porta cap a una psicologia profundament humana, «captant la diversitat de situacions i donant respostes diferenciades». Una psicologia, però, que cal ser entesa en el seu context: «No he pretès fer una anàlisi històrica, però sí emmarcar aquesta història en el context d'una Església que no sap quin paper ha de fer durant la Revolució francesa.» «Paradoxalment —continua explicant— la persona que apareixia com a menys preparada obre una via nova de presència pública cristiana. Una via que posteriorment, en ple segle XIX, seria

d'una fecunditat impressionant, quan l'Església veu emergir una quantitat de congregacions religioses i comunitats cristianes que creen una xarxa social que avança el que serà la societat del benestar.»

El rector d'Ars va ser un pastor en el millor sentit de la paraula. «I no perquè s'ho proposés —explica Grané—, sinó perquè havia transitat per allà on conduïa les persones del seu poble i d'arreu. No tothom qui vol ser pastor ho és. Només pot ser pastor qui ha caminat pels viarans, per les experiències que vol transmetre...» En aquest sentit Joan Maria Vianney no va parlar mai perquè sí: «Tot allò que deia ho havia provat, ho havia viscut.»

Vianney, d'Ars. Estimar en temps de crisi és el fruit d'una aventura literària que porta el seu autor cap al centre mateix de l'espiritualitat del rector d'Ars. Primer es va submergir en la seva literatura en francès i després va començar a construir blocs temàtics. «Anava descobrint que hi havia un conjunt de frases en les quals s'expressava la meua pròpia vida espiritual —confessa el professor de la URL—. Van ser uns dies molt intensos de connexió entre l'obra i la vida espiritual de Vianney i la meua.» Un cop fet el buidatge, va començar a construir el mosaic que ha acabat sent el llibre fent servir les mateixes frases del protagonista.

Amb aquesta obra el seu autor no ha volgut desmuntar un mite —el que s'ha construït al voltant del rector d'Ars—, sinó donar-li una certa profunditat. Redescobrir l'ànima d'un sacerdot que encara avui és paradigma de bon pastor: «Vianney no vol fer carrera eclesiàstica. A ell li interessaven les persones, el seu fons... Però no les posseïa ni les dominava, sinó que s'hi entrega. Cada persona és, per a ell, un camí particular, i ell sap que Déu s'expressa de forma diferent en cadascuna.»

Pablo d'Ors, nou consultor del Pontifici Consell de Cultura

Redacció

El sacerdot madrileny Pablo d'Ors ha estat nomenat recentment consultor del Pontifici Consell per a la Cultura, presidit pel cardenal Gianfranco Ravasi. L'autor de *Biografia del silenci* i *El olvido de sí* és actualment el capellà de l'Hospital Ramon y Cajal, on atén espiritualment malalts i moribunds. També és director del Laboratori d'Espectacle Teatral. Pablo d'Ors va néixer a Madrid l'any 1963. És nét de l'assagista i crític d'art Eugeni d'Ors i deixeble del monjo i teòleg Elmar Salmann. Després de graduar-se a Nova York i estudiar Filosofia i Teologia a Roma, Praga i Viena, es doctora, sota la direcció del seu mestre Salmann, amb una tesi

anomenada *Teopoètica. Teologia de l'experiència literària*. El 1991 és ordenat sacerdot i és destinat a la missió claretiana d'Hondures, on comença una tasca evangelitzadora i social. Quan torna a Espanya, compagina el seu treball pastoral amb una feina docent com a professor de Dramatúrgia i d'Estètica Teològica en diversos centres superiors d'Espanya i d'Argentina.

L'any 2000 comença la seva trajectòria com a novel·lista. El reconeixement del públic li arriba nou anys després amb la publicació de *Biografia del silenci*, amb vuit edicions en un any, i *El olvido de sí*, un homenatge a qui considera el seu pare espiritual: Carles de Foucauld.

Santa Creu d'Anglesola, testimoni singular de devoció

Una exposició temporal al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona permet contemplar la bellesa del reliquiari

Ramon Estany

La creu d'Anglesola, desmuntada.

Ramon Estany
Solsona

El divendres 11 de juliol va tenir lloc la inauguració de l'exposició de la Santa Creu d'Anglesola, al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, amb gran èxit de públic. L'acte va comptar amb la presència de Mons. Xavier Novell, bisbe de Solsona, l'alcalde de Solsona, el rector de la parròquia, els Prohoms, el director del Museu Diocesà, autoritats locals i representants d'entitats.

Aquesta exposició temporal, amb el nom de *La Vera Creu d'Anglesola i les Peregrinacions de Catalunya a Terra Santa*, que ve acompanyada de diversos reliquiaris relacionats, es pot visitar fins a l'1 de setembre.

Col·laboració de moltes institucions

El bisbe de Solsona va subratllar que aquesta exposició i estudi de la Vera Creu d'Anglesola ha estat possible gràcies a la generositat i el sacrifici de la parròquia i vila d'Anglesola, que han permès que «Solsona i tot el país puguem contemplar el seu més gran tresor».

El bisbe va destacar que amb aquest treball es pot veure l'expressió més clara de la col·laboració de moltes institucions, però especialment de tres: la Comissió Diocesana de Patrimoni i Art Sacre de la diòcesi de Solsona, que ha estat el motor del projecte; la del Centre de Restauració de Béns, que ha captat la importància i la magnitud de la troballa i ha cercat recursos propis i d'institucions, i ha sabut convèncer a tothom que calia

La restauració de la Santa Creu ha estat promoguda per la parròquia d'Anglesola, el bisbat de Solsona, l'Ajuntament d'Anglesola i els Prohoms de la vila, gràcies a l'ajuda econòmica de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya.

Es tracta d'un exemplar de gran rellevància i d'un dels pocs testimonis que es coneixen d'aquestes creus provinents dels tallers de Jerusalem. Les troballes realitzades durant les tasques de conservació al centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya atorguen a la peça un valor destacable.

Segons va explicar Àngels Solé, directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, «vam veure que era una peça importantíssima que apuntava indicis que la feien interessant d'estudiar. S'ha fet una intervenció per aquest estudi, no es tracta d'una restauració. Malgrat tots aquests anys, la creu està molt ben conservada».

La restauradora, M. Àngels Jorba, explicà que la descoberta de la segona creu es produí en caure uns petits claus que portaren a aixecar les dues làmines frontals i altres peces laterals, sota les quals hi havia la creu. A més, a dins d'aquesta segona creu s'hi trobaren unes relíquies: un os, unes pedretes i unes estrelles arbòries. Aquestes troballes atorguen a la creu, a més del seu valor espiritual, un extraordinari valor artístic.

D'aquestes creus se'n conserven molt pocs exemplars, només n'hi ha unes deu al món i la relíquia d'Anglesola només és comparable amb la creu de Carboeiro conservada al Museu de la Catedral de Santiago de Compostel·la i l'Estauroteca del Museu del Louvre de París.

anar més lluny, i finalment, el Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, que amb enginy i capacitat d'aprofitar les oportunitats, proposà a la vila d'Anglesola que podia assumir aquest estudi més profund a canvi de poder tenir per un temps aquesta peça per al gaudi, el descobriment i la contemplació de tothom qui volgués, amb les mesures adequades de seguretat. Una exposició que és signe del nou impuls que viu el museu, un museu que vol ser viu i actiu, i esdevenir un agent cultural dinamitzador de tot el tresor artístic i patrimonial de la

diòcesi. Mons. Novell convidà, per respecte al que Anglesola ofereix, a apropar-se a la creu de genolls, perquè la Vera Creu és un reliquiari, i a les relíquies «un s'hi atansa de genolls, perquè són els signes materials del Misteri, en aquest cas, de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesucrist».

Mn. Lluís Prat, director del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, va dir que «som davant una ocasió única perquè només es podrà veure i contemplar la Santa Creu des de l'embolcall exterior fins a les seves entranyes en el temps que durarà l'exposició».

Volem subratllar la gran importància i el valor que aquest treball ha afegit al gran valor material i sobretot espiritual que aquesta Santa Creu té per a Anglesola».

Contenedor de relíquies

La comissària de l'exposició, Francesca Español, explicà que aquesta creu, començada a datar a partir del segle XIV, però que per la documentació d'Anglesola ja hi era de molt abans, la identifica com «un objecte que era utilitzat a la parròquia per lluitar contra el mal temps, una via molt utilitzada en moltes de les relíquies d'arreu». Això vol dir que es tractava d'un objecte de caràcter civil i no només religiós, perquè protegia la comunitat i la comunitat hi dipositava la seva confiança.

Avui dia destacà que a Anglesola, la creu continua sent un objecte important des del punt de vista espiritual i de la devoció col·lectiva, però hi ha un aspecte en la Creu d'Anglesola que té a veure amb la seva història precedent: és un objecte que es va fabricar a Jerusalem (hi ha uns estudis previs que ho posen en evidència). La Creu arribà a Catalunya al segle XII, i el fet de vincular-se a Anglesola no en menysté el

valor internacional. Hi ha molt poques creus i reliquiariis similars conservats, i en tot cas, aquí a Catalunya no en tenim cap altre.

Quan la Creu va arribar al Servei de Restauració es descobrí el que amagava al seu interior, no només la relíquia de la Vera Creu, sinó un seguit de relíquies que pel context podem dir que eren fusta de palmera i alguns fragments de pedres provinents amb tota seguretat del Sant Sepulcre o del Pessebre de Betlem. Era una Creu amb sorpresa, i aquest contingut dona singularitat a la Creu d'Anglesola. Les altres creus, la del Louvre o la de Santiago de Compostel·la, no sabem si tenen aquest valor afegit, un contenidor de relíquies.

Español, en el traçat de l'exposició, va explicar l'anada dels pelegrins a Terra Santa: els camins que seguien i les vies i les infraestructures que se'ls oferien per arribar des de l'extrem occidental de la Mediterrània fins a l'extrem oriental. L'exposició descriu també els monuments que es troben quan arribaven a Terra Santa, com el Sant Sepulcre.

Español afegí, pel que fa a la relació de Catalunya amb Terra Santa, que se certifica que els viatges dels catalans van ser fluids i continuats des de finals del segle X fins entrada l'edat mitjana. Naturalment, els pelegrins que anaven a Terra Santa tornaven amb testimonis del seu pelegrinatge, que guardaven per a l'oratori dels seus castells i residències, o cedien als monestirs.

Completa l'exposició una selecció de reliquiariis que han tingut la mateixa funció: conservar relíquies de Terra Santa.

Crítica literària

Quin és l'estil de Jesús?

Coneixem l'autor José Antonio Pagola com a teòleg, elaborador competent de teologia i de ciència bíblica, i com a professor emèrit de Cristologia a la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya (Vitoria). Ara, però, ens sorprèn amb el relançament del llibre *A l'estil de Jesús*, unes pàgines de literatura espiritual al ritme de fragments dels Evangelis de Mateu i Joan. En elles, el professor Pagola es proposa —com anuncia el seu títol— descriure i convidar-nos a contemplar l'Esperit de Jesús, que no és altre que l'Esperit Sant. Aquí, doncs, prescindeix dels perfils teològics elaborats a l'entorn de la figura de Jesús. El seu interès prioritari consisteix a posar en relleu que no hi ha cristianisme si no hi ha seguiment de la persona de Jesús.

La decisió de seguir les petjades de Jesús és la que pot canviar la vida del cristià. «És com començar a viure —escriu Pagola— d'una manera diferent la vida, la fe i la realitat de cada dia. Trobar, finalment, l'eix, la veritat, la raó de viure, el camí.» Viure a l'estil de Jesús vol dir creure en allò que Ell creia, defensar el que Ell defensava, tractar les persones com Ell les tractava, mirar la vida com Ell la mirava.

JOSÉ ANTONIO PAGOLA
A l'estil de Jesús
Editorial Claret, 2007, 130 pàg.

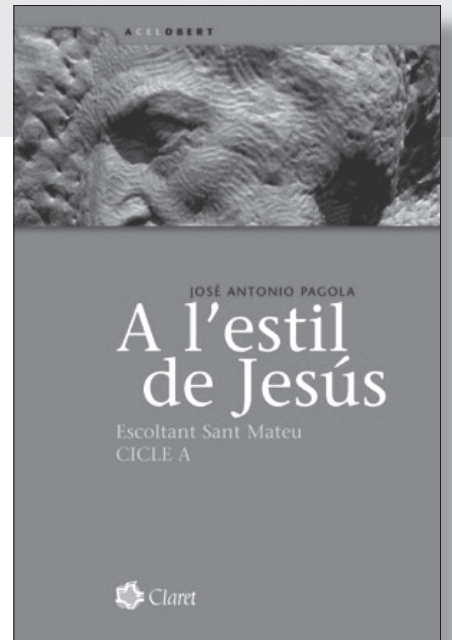
Avançant per les pàgines del llibre ens podem parar a meditar les consideracions de Pagola sobre els diferents temps litúrgics, per exemple, la Pentecosta. L'autor escriu que sense l'Esperit de Jesús, l'Església és una institució sense vida, és incapaç de comunicar a les persones esperança, consol i vitalitat interior. Pot pronunciar paraules sublimes i no transmetre res que arribi al cor de la gent. Sense l'Esperit creador de Jesús, el més segur és que l'Església degeneri en una religió estàtica i controlada. L'Esperit de Jesús és font de creativitat cristiana, de renovació, de dinamisme, de comunió amb l'evolució del Món i de la Humanitat. Aquest Esperit és el que ens allibera de la por, de la mediocritat, de la inèrcia, de tradicions obsoletes i incomprensibles, i de la mateixa manca de fe que resideix en el nostre interior per no haver-nos obert a l'impuls de l'Esperit.

En glossar les paraules de Jesús, el

teòleg remarca que quan els deixebles van començar a fer memòria de les paraules que havien escoltat de boca de Jesús durant la seva vida terrenal, no les consideraren com el testament d'un mestre mort per sempre, sinó com les paraules d'Algú que és viu i continua parlant ara mateix a tots aquells qui creuen en Ell.

Sovint, cristians militants i persones que ho foren però han abandonat la pràctica cristiana —uns i altres sepultats per una dogmàtica intel·ligible i en contradicció amb els avenços de la ciència— es pregunten què és el més essencial de la fe. A les darreres pàgines del llibre, l'autor fa notar que aquesta és la mateixa pregunta que va fer a Jesús un destacat saduceu, expert en la Llei jueva: «Mestre, quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li va respondre: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el ma-

Josep-Maria Puigjaner
Escriptor i periodista
jpuigjaner@hotmail.com

nament més gran i el primer de tots.» I de seguida va afegir una cosa que ningú no li havia preguntat. «El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix.»

Crítica teatral

Il·lusions, trampes i mentides sobre el feltre verd

«**LA PARTIDA (Dealer's Choice)**», de Patrick Marber.
INTÈRPRETS: Ramon Madaula, Joan Carreras, Marc Rodríguez, Andrew Tabet, Oriol Vila i Andreu Benito.
DIRECCIÓ: Julio Manrique.
Teatre Romea, Barcelona.
Fins al 10 d'agost.

Patrick Marber (Londres, 1964) es va donar a conèixer amb aquesta obra el 1995, quan la va estrenar al Royal National Theatre. Posteriorment, però, la popularitat li arribaria amb la pel·lícula *Closer*, un èxit amb l'aval dels EUA, de la qual en va ser guionista, dirigida per Mike Nichols.

El tàndem de la parella Julio Manrique (director) i Cristina Genebat (traductora) ha adaptat *La partida* a una ambientació urbana barcelonina perquè els espectadors entenguin les aspiracions d'un dels sis protagonistes. L'obra se situa en un veterà restaurant de la ciutat, que dirigeix l'Esteve (Ramon Madaula) i que acaba sabent que un dels cambres de la casa, Maxi (Marc Rodríguez) vol comprar un local d'un carreró de tercer ordre de la Zo-

© David Ruano

Ramon Madaula és un dels protagonistes de l'obra «La partida», de Patrick Marber, al Teatre Romea.

na Franca per muntar-hi el seu propi negoci.

Si fem cas del que en pensen alguns dels col·legues que treballen amb Maxi, tot fa pensar que és difícil convertir un antic espai amb vàters públics inclosos en un restaurant amb cuina de primera fila. La il·lusió mou muntanyes... i restaurants. Darrere del projecte, però, hi ha l'ambició, els deutes, les rancúnies, les enveges i els tripijocs personals.

Cal tenir en compte la diferenciació que es fa entre dalt (menjador) i baix (celler) que ha capgirat la platea i l'es-

cenari del Romea amb una plataforma central i que opta per no aturar el ritme de dues hores, mentre es fa el canvi de menjador i cuina de la primera part a celler de la segona part, amb els sis intèrprets en la penombra, amb casc i llanterna d'espeleòleg inclosos.

De la presumpta netedat de dalt es passa a l'evident foscor de sota on té lloc la partida o la *Dealer's Choice* dels sis individus. Una primera part que ha servit per conèixer les inquietuds, la manera de fer i els conflictes personals de cadascun dels personatges que con-

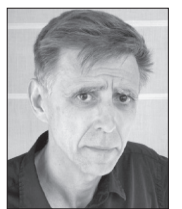
trasta amb una segona part on surten sobre el feltre verd no només les cartes bones i les dolentes sinó també les veritats i les mentides de cadascun d'ells.

Com en un joc de pòquer, cada jugada serveix perquè cadascun dels sis personatges vagi desapareixent d'escena de la mateixa manera que hi ha entrat. La majoria ho fa com a perdedor empedreït; algun se'n surt com a guanyador de consolació; i només un se'n surt com a absolut vencedor de la partida.

La partida és una obra perquè els intèrprets injectin de vida i realisme els personatges. Julio Manrique ha dirigit els sis actors fent que s'interseccionin els dos plans de la primera part —menjador i cuina— amb fragments de converses a banda i banda. Ha forçat alguns diàlegs més crispats. S'ha moderat, en canvi, en algunes de les situacions i, quan tot s'hauria de desmarxar, impera la calma.

Hi ha un volgut contrast, doncs, entre disparar la violència per fútils i mantenir la serenitat davant del desastre. Aquest equilibri fa gairebé perfecta la posada en escena. Hi ajuden les interpretacions dels sis personatges i hi sobresurt l'excitació, la ingenuïtat, l'optimisme i l'autoenganyifa de Marc Rodríguez (el cambrer Maxi), el que, per obra i gràcia de Patrick Marber acaba sent, sense voler-ho, el protagonista absolut de *La partida*.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

«AFINANT UN SOMNI» ÉS UN GRUP INTERPARROQUIAL DE MÚSICA DE SABADELL

«Quan toquem a missa ens sentim molt còmodes»

Samuel Gutiérrez

Són joves de diverses parròquies de Sabadell. Comparteixen la fe i la passió per la música. Per això han decidit crear un grup interparroquial amb vocació d'orquestra que es fa dir «Afinant un somni». En formen part Jordi Macià, com a baixista; Roser Garcia, flauta travessera; Gemma Segura, teclista; Esther Gorritz i Èric Mas, percussionistes, Oriol Valbuena, bateria i Gemma Torrent, cantant. Compta també, entre els seus components, amb un capellà, Mn. Txema Cot, vicari de Mare de Déu de Gràcia, Santíssima Trinitat i Sant Feliu. El pròxim concert d'«Afinant un somni» serà el 31 de juliol a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell. Pocs dies després, el 2 d'agost, tocaran a Piera.

Quin és el vostre somni amb aquest grup?

D'una banda, tenir un espai de creixement musical, de passar-ho bé i d'aprendre i, de l'altra, servir l'Església i la comunitat en què vivim. En concret, les celebracions, les trobades parroquials...

Què voleu oferir amb les vostres cançons?

Amb un primer grup de cançons intentem oferir un espai de sensibilització, obertura al canvi i reflexió cristiana, i amb un segon grup, una mica d'esbarjo i diversió.

Un dels objectius és rejuvenir la música cristiana?

No, de moment, no. De fet, aquest segon grup de cançons són part del repertori sense missatge cristià. Fem versions de tot tipus. L'objectiu és créixer com a músics i estar al servei

del que faci falta, vivint la música que toquem.

Us atreviu a definir-vos musicalment?

Tenim una mica de vocació d'orquestra, que toquen des de rock, pop, balades, ska, bossa, folk, rumba... Això fa encara més difícil el treball musical, perquè si et quedes amb un estil, ja el perfecciones, i això és complicat sobretot per a la cantant. També és veritat que com que tots som de parròquia i ja fa anys que ajudem amb la música a missa, les cançons amb les quals ens sentim més còmodes són, precisament, les de missa, però sempre amb el nostre toc personal.

El fet de ser un grup interparroquial us tanca portes?

No, de fet, un dels concerts més importants que hem fet ha estat en una trobada de colles de diables de Sabadell, el Cebafoc. Ens van convidar per tocar abans del correfoc, mentre

sopaven, i vam tocar les set o vuit peces que teníem més treballades en aquell moment.

Per a vosaltres, hi ha moltes diferències entre tocar a missa i fer un concert?

Doncs sí! Són contextos i formats diferents. A missa no deixa de ser un servei i en un concert seria més una expressió artística. A missa ens sentim més còmodes perquè és el que hem fet tota la vida. És com si arribéssim i engegéssim el play. En canvi, un concert, sobretot ara que estem als inicis, ens suposa més hores de preparació.

Quines són ara les vostres aspiracions?

Continuar, consolidar el grup i que sigui una porta oberta per a més gent. Posats a somiar, ens imaginem que se'ns afegís una coral o un grup de batucada o una orquestrina tipus «El príncep d'Egipte» i fem un musical... Tot, sense deixar de somiar!

Pensant-ho millor

Josep M. Alimbau Argila
Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

Cap llàgrima no es perd

N'hi ha que ploren llàgrimes de desconsol per la mort d'un ésser estimat, d'un familiar o d'un amic. Altres ploren llàgrimes dolgues perquè el cos malalt pateix. N'hi ha que ploren llàgrimes de foc perquè el seu cor sagna. N'hi ha que ploren llàgrimes amargues perquè són víctimes d'una traïció, d'una ingratitud.

El poeta Miguel Hernández va escriure des de la presó: «*La cárcel, la fábrica del llanto, el telar de las lágrimas / que no ha de ser estéril.*»

Luis Rosales, membre de la Reial Acadèmia de la Llengua, Premi Cervantes, es dirigeix a Déu d'aquesta manera: «*Era el llanto, Señor, la oración de la carne. / No lloro lo perdido, Señor, nada se pierde.*»

«Res no es perd» i encara menys es perden, en el temps ni en l'espai, aquelles llàgrimes vessades per ulls humans, i encara més si han estat plorades a causa de les injustícies dels homes que, com crits esquinçats en la nit, arriben al mateix tron de Déu.

Orhan Veli en un dels seus poemes breus de sentiment intens, escriu: «*En mi sueño vi morir a mi madre. / Desperté llorando.*»

Lope de Vega deia: «*No sé yo que haya en el mundo palabras tan eficaces ni oradores tan elocuentes como las lágrimas.*»

Qualsevol plor consola i relaxa. Hi ha plors de dolor i de penediment. Plors de ràbia i d'impotència nascuts de l'«amor propi» ferit, del «jo» humiliat. També hi ha plors de tendresa i d'emoció. Hi ha un pensament d'un autor que diu: «No et refiis mai d'una persona... a qui no has vist riure ni plorar.»

El premi Nobel de Literatura, Rabindranath Tagore, escrivia: «No ploris perquè les llàgrimes no et deixaran veure les estrelles.»

Als que han plorat —hem plorat—, ploren o ploraran, Crist, pel ministeri de l'Església, els repeteix cada dia: «Feliços els qui ploren, perquè seran consolats i riuran. Rebran, obtindran el gran consol.»

Al llibre de l'Apocalipsi (7,17) ens diu: «Déu t'eixugarà totes les llàgrimes dels ulls.»

Rauxa

L'home i la muntanya

Qui fa muntanya no busca el cansament, però sap segur que se'l trobarà. La fatiga, i a vegades també el patiment i el dolor, són idèntics i formen part de qualsevol ascensió o caminada, encara que sigui senzilla. Quan s'assumeix que el cansament forma part del camí, que no hi podem renunciar de cap manera, l'ascensió a la muntanya pren sentit i ens obrim a la possibilitat de gaudir de la pau i de la contemplació del paisatge. Només llavors s'experimenta com el patiment i la pau conviuen en nosaltres i com la pau no es veu empèditada per aquesta ambivalència, sinó que pot ser viscuda en vertadera

plenitud. La fatiga física i anímica, el dolor i el patiment ens indiquen que tenim un límit, ens ensenyen que no ho podem fer tot. És un aprenentatge per conèixer-nos a nosaltres mateixos, per comprendre en profunditat que l'home és un ésser necessàriament limitat. Aquest ensenyament s'aprofundeix i es perfecciona en contemplar la bellesa i la immensitat del paisatge; el contrast entre la nostra feblesa i la meravella infinita que s'obre davant nostre no pot ser més gran, i en reconèixer-nos petits, febles i limitats, la pau del cor encara creix més. La pau és possible si ens reconeixem finits davant la infinitud.

Eduard Brufau

